

Botka József

Vigyének az örömhírt

mű a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár (PPEK)
– a magyarnyelvű keresztény irodalom tárháza – állományában.

Bővebb felvilágosításért és a könyvtárral kapcsolatos legfrissebb hírekért
látogassa meg a <http://www.ppek.hu> internetes címet.

Impresszum

Msgr. Botka József
Vigyétek az örömhírt

A könyv elektronikus változata

Ez a publikáció az azonos című könyv elektronikus változata. A könyv 2009-ben jelent meg Szabadkán, a szerző kiadásában. Az elektronikus változat a szerző engedélyével készült. A könyvet lelkipásztori célokra a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár szabályai szerint lehet használni. Minden más jog a szerzőé.

A papi hivatásokkal kapcsolatban a levelezést várjuk:

Msgr. Botka József
Jozefina Harambašićeva 7.
24000 Szabadka

Tartalomjegyzék

Impresszum	2
Tartalomjegyzék	3
Előszó.....	5
A lelkipásztorok védszentje	6
Örömhír átadás gitárral	7
Hogyan kerül az Evangélium Szahara szívébe?	7
Életmentő apostol.....	9
A szeretet épít	10
Abbé Piérre	11
Az építő testvérek	12
A szegények és jogtalanok prófétája.....	12
Speckpater.....	13
A kolerajárvány.....	13
Edward Poppe	14
Don Luigi Orione.....	15
Pap, egyetemi tanár, sportedző	16
A francia munkáspapok	16
Száguldó plébániák	17
Kolbe atya, korunk vértanúja.....	18
Az irgalmasság szemtelenje.....	19
Paul Schulte a repülő misszionárius	20
Botrányos bankett	21
A nemzetközi nyelv és érzés ápolója.....	21
Páratlan hősiesség	22
A csavargók apostola	22
Telefon a lelkipáztorkodásban.....	24
„Ad bestias”	24
Padre Mariano da Torino	24
„A szegények kistestvérei”	26
Gyermek-falvak	26
Jézus szól papjaihoz.....	28
Jézus szól az ifjakhoz.....	28
Keresztény üldözöből apostol.....	28
Az isteni hívás.....	29
Meglepő adatok.....	30
Miért lettem pap?	30
Igazi barátok.....	30
Paphiány a világban	30
Amikor Isten megállít egy pályán.....	31
A szerzetesek	32
Loyolai szent Ignác és a jezsuitarend.....	32
Assisi szent Ferenc és rendjei	34
Bosco szent János és a szaléziánusok	35
Találkozás Istennel a Karthuziában	36
A missziók	37
Kovács István: Hívás	38

Ludas Sándor: Tilinkó.....	39
VI. Pál imája papi hivatásokért.....	39
Utószó	39

Előszó

Fiatalokkal utaztam. Közben a száguldó vonat felrázta korunk problémáit, a zakatoló szívek vágyait. Elbeszélgettünk. A jövő nemzedék képviselői lehangoltak voltak. Mint afféle emmauszi utazók panaszkodtak. A plébános elhagyta híveit, pedig olyan szépen működött. Beszédeit, hitoktatásait mindenki nagy érdeklődéssel hallgatta. A templom mindig teli volt. Azóta sok fiatal lelkében megingott a hagyományos hit, sőt templomba se járnak.

Húsvét van, nem állhatom. Választ kell adnom nekik. A MESTER él. Egy helyett száz akad. Teli van e világ áldozatkészséggel, hősiességgel és kitartással, annak dacára, hogy korunkat vádoljuk és papságunkról lehangoló híreket terjesztünk.

Lehetséges, most a mennyiségi tényezők kerekedtek felül, és az emberiség számbeli fölényét éljük meg. A minőségek azonban nem aludtak el. Aggodalomra nincs okunk. A történelem folyamán nagyobb fordulatokat is átvészelt már az emberiség. A lélek mindig felül tud emelkedni. Isten korunknak is küld nagyokat, lelkes apostolokat.

Néhány adatot sorolunk fel, az élet különböző területéről hozunk fel példákat arra, hogy lássuk, milyen fontos szerepet töltenek be a lélekmentő apostolok. Az emberiség várja a lelkes fiatalokat, hogy nyomába szegődjenek ezen hősöknek. Bízunk, hogy ők lesznek az emberiség megváltó apostolai.

A lelkipásztorok védszentje

1796-ban született Dardilly-ban Vianney szent János. Szegény francia parasztfiú volt. Nem járhatott iskolába, ezért legeltette néhány jószágukat. Akkor volt gyermek és elsőáldozó, amikor a forradalom volt, és az istentiszteletet halálbüntetés terhe alatt tiltották. Anyja tanította a hit első fogalmaira. Már kiskorában papnak szánta és egy Mária érmet akasztott nyakába, amelyet ő haláláig viselt. Tizennégy éves koráig nem is tudta, hogyan kell tanulni. Végül az écully-i plébános felvette iskolájába. Ekkor derült ki, hogy a tanulás borzalmasan nehezen halad. Ebben az életkorban már latinul kellett volna tudnia, ő pedig az anyanyelvén sem ismerte a nyelvtant. Akaratereje azonban nagy volt. Imádkozott, böjtölt és újrakezdte törekvéseit. Ráadásul besorozták katonának. Megbetegedett. Hadteste Spanyolország felé indult, ő rövid időre beszaladt egy templomba imádkozni. Addig csapata elment. Gyengesége miatt mindinkább lemaradt, míg végül vállalnia kellett a szökevények sorsát. Közben apját szorongatták a hatóságok, mire ő elküldte a kisebbik fiát helyette. János csak két év múlva került elő, valahol tanítóskodott.

Huszanhat éves volt már, amikor felvették a szemináriumba. A vizsgákon sorra bukott. Paptanárai szánták is meg nevelték is a hiábatörekvő fiút. Senki sem sejtette, hogy egykor pap lesz belőle. Mivel azonban a paphiány ijesztő volt, Bailly atya kezeskedése mellett felszentelték és gondjaira bízták, hogy gyakorlatilag vezesse be őt a lelki-pásztorokba. Mivel a gyóntatás súlyosabb felelősség, nem adták meg neki az engedélyt. Plébánosa továbbra is mellette állt és együtt küszködtek. Újra átvették a teológiát, mire megadták neki a gyóntatási engedélyt is.

Főpásztorra kiszemelt egy elmaradott és földrajzilag eldobott falut, Arsot. Úgy gondolta, egy tudatlan pap ott már több kárt nem tehet, mint ami van. Ezekkel a szavakkal küldte Jánost: »Ami leendő falujának hiányzik, a szeretet, menjen és vigyen híveinek sok szeretetet.«

Ő megkezdte Arsban a működését. Eleinte bizonytalanul, ügyetlenül ment minden. Egész héten át tanulgatta, írogatta a szentbeszédet. Aztán mind bátrabb lett a föllépése. Íme, egyszer csak – ma sem tudjuk megmagyarázni hogyan – elkezdtek hozzá járni a hívek nem csak a faluból, de a környékből is. Igazi csoda volt ez. Jöttek gyónni, nemcsak egyszerű emberek, hanem tanárok, papok és püspökök is. Megindultak a zarándoklatok Arsba. A falu mellékvágányon fekszik, a helyi forgalom miatt ma sem érdemelné meg, hogy állomása legyen. Ez a különös pap miatt, most kénytelenek voltak állomást építeni. Lacordaire, a híres párizsi szónok megjegyezte: »Engem meghallgatnak az emberek a Notre-Dameban s elmennek a színházba. Meghallgatják az arsi plébánost, és a gyóntatószékéhez tódulnak.«

Mégis a siker nem szédítette meg. Ő továbbra is az alázatos, szegény és egyszerű János maradt gyermeki hitével. Végso nyomorban élt. Sokat éhezett, ha százezrekremenő összegek voltak is kezében, azon gyorsan túladott. Szétosztotta jótékony célokra. Jóságosága közismert volt.

Negyvenkét évig volt Arsban. Ott is halt meg 73 éves korában. Temetésére 300 pap és temérdek nép jött el. XI. Pius pápa 1925-Pünkösöd ünnepén szentté avatta és a plébánosok és lelkipásztorok védszentjévé hirdette.

Ugye, sohasem késő elindulni papi pályára, ha az embernek nagy hite van és sok szeretete embertársai iránt?

Örömhír átadás gitárral

Befejeződött a tanítás. Az iskola csak úgy ontotta a lármás gyermeksereget az elágazó utcákba. Az árokban egy öreg ember köhécselt nekitámaszkodva a fának. Vért hányt. Egy kisfiú szánakozva lépett hozzá. Letette táskáját, elővette zsebkendőjét és törölgetni kezdte a véres arcot. Kedvesen odaszólt:

- Bácsi kérem, én magát nagyon sajnálom. Ha akarja, hazakísérem...
- Köszönöm fiam... olyan jó gyermek vagy... Valami nagyon bánt engem, ami miatt... nem tudok nyugodtan meghalni...
- Szabad tudnom, mi bántja? Hátha tudnék segíteni.
- Jól van, kísérek haza, majd útközben elmondom.

Kiszolgált missziós pap volt, aki meghalni jött haza a távoli országból. Azon bánkódott, hogy még egyetlen fiút sem küldött papi pályára.

- Nyugodjék meg, én maga helyett pap leszek, – szólt a fiú.

A missziós atya meghalt, az Egyház pedig kapott egy kiváló, modern papot. Nevét világszerte ismerik. P. Duval ez, a gitáros pap, aki különös apostolkodást folytat.

Népmissziókat tartott a külvárosi plébánián. A munkásság keveset figyelt föl a lelki napokra. Erre ő fogta magát és elment a közeli lokálba, amely teli volt a helység fáradt, életunt dolgozóival. Közéjük lépett és megtartotta előadását. Beszélt nekik a jó Istenről olyan nyelven, amelyen részeg ember is ért. Kezébe vette gitárját és énekelt. A zene nyelvén elmondta nekik: milyen jó az Isten, mennyire keresi a lelkeket, hogy boldoggá tegye őket. Énekelt evangéliumi szakaszokat, bűnbánó dallamokat, szentekről lelkesítő példákat... és mindezek az emberi érzelmekre olyan csodálatosan hatottak. Azóta számtalanszor megjelent a söröző-borozó asztaloknál, röviden bemutatkozik és énekel Jézusról. Előadásokat tart, lemezeit százezres példányokban árulják. Új nyelven hirdeti az evangéliumi igazságokat, a zene nyelvén.

Ezekiel jut eszünkbe, aki Illés próféta szellemi nagyságát örökölte.

Hogyan kerül az Evangélium Szahara szívébe?

Korunk egyéniségei közül messzire kimagaslik és ragyogóan tündöklök Charles de Foucauld. Élete nem más, mint csodálatos együttműködése a gyenge emberi akaratnak az isteni kegyelemmel. Ez tette őt nagygyá.

Született Strasbourgban 1858-ban. Korán elárvult és nagyapja, Morlet ezredes vette őt magához. A nagyapja mindenben szabadságot engedélyezett a gyermekeknek, amelyet azok ki is használtak. 1870-ben gimnáziumba adják. 14 éves korában lesz elsődíjazó s ez alkalommal csillog meg lelkén utoljára az isteni kegyelem. Nem tanul, ellustul, éjjelez, kicsapong, ő maga írja fiatal éveiről: »Ima nélkül voltam, teli önzéssel, vágyaim egészen bűnösök. A hitnek még nyoma sem maradt a lelkemben.«

Már a gimnáziumi évek előtt kifejezte Károly az óhaját, hogy katonatiszt lesz. Szent Genovéa iskolába iratkozik, ahol keveset tanul, sokat szórakozik. Más iskolába lép át. Itt sem tanul. Végül megszökik. Kétnapi rendőrségi zárka alatt volt elég ideje elmélkedni a földi élvezetek és az emberi szabadság és függetlenség értékei felett. Katonai pályára lép, de fegyelmezetlen. Mikor hadnagy lesz, olyan felháborodást és botrányt követ el az asszony világban, hogy a szállodákat egymásután csukják be előtte. Csapata Afrikába megy. A fővezér komolyabb magaviseletet követel tőle, amely katonához illik. Ő elbocsátatja magát és visszatér Franciaországba. Ott tovább éli botrányos életét. Huszonkétéves és ő az erkölcsi siklás útvesztőit járja.

Most ugorjunk egyet az időszámításban és hagyjunk ki 15 évet életéből s akkor ott találjuk Palesztinának egy kolostorában vezekelni. Egyetlen szál ruhában, néhány füge napi eleségen, keményen dolgozik, de éjjelének javarészt imában tölti. Arca sápadt, a szenvedésről tanúskodik, de szemeiben túlvilági fény ragyog. Mi történt vele?

Amikor az ember messzire távolodik Istentől, akkor az isteni irgalom kíséri őt. Keresi az alkalmat, mikor lehetne a bűnös életből a szerencsétlent visszarántani. Károly hazafiassága lángolt fel újra. Alkalom kínálkozott és ő kérvényt adott be a minisztériumhoz, hogy felvegyék, ha mindjárt csak közkatonának is. Felvették és Afrikába ment egy felderítő csapattal. A katonai vér megpezsdült ereiben. Bámulják ügyességét, kitartását és emberies bánásmódját a katonákkal. Érdeklődik a pogányok iránt. Hallatlan vállalkozásokat visz végbe. Az erkölcsi bukásokban legyengült akaraterő szinte csodálatos módon visszatér valamikori frissességéhez. Egy expedíciót tervez. Megbízható öreg vezetőt fogad, aki idősebb, tapasztalt pap. Ő maga orosz rabbinak öltözik. Egy-két szeletke papír és ceruza segítségével, de rendkívüli megfigyelő képességével ezer és ezer dolgot jegyez meg. Megismeri a vidéket, népet, vallást, szokásokat. Hol itt, hol ott pihen, hol meg sehogyan sem. Vállalkozó szellemű, megveti a halálfélelmet, naponta hős. Megismeri az arabokat mély vallásosságukkal. Napközben többször is leborulnak a pusztai sivatagban, hogy imádják a nagy Teremtőt. Ekkor írja: »Mindenki imádkozik, csak én nem.« Nagy hatással volt rá a csodálatos pusztai csend, a sivatagban úgy ragyogó és ünnepélyesen csillogó égboltozat. Visszatérve Franciaországba kiadta »Marokko felderítése« c. művét, melyet a francia Tudományos Akadémia díjazott. Otthon nem tud érvényesülni. Visszahívja Afrika. Algériába megy, de újból csak hazatér. Nagy hatást gyakorolt rá most a zsidó és arab vallás. Mennyire imádják az Istent. Könyvekben keresi az igazságot. Ekkor írja: »Milyen boldogok vagytok, hogy hisztek, én keresem a világosságot és nem találom... Én Istenem, ha Te létezel, add, hogy megismerjelek! « A bűnös után járó isteni irgalom és az emberi jóakarát 1886-ban találkozik. Károly 28 éves. Egy reggel a párizsi szent Ágoston templomba megy. Huvelin atya ült a gyóntatószékben. Hozzáfordult: »Főtisztelendő uram, kérem tanítson meg a katolikus vallásra. Én keresem az igazságot, de nem találom.« A gyóntató végigméri tekintetével és azt mondja: Fiam, térdelj le, gyónjál meg és hinni fogsz.« Károly azonnal újjászületik.

Megtisztulva, megkönnyebbülve folytatja tudományos munkáját. Mindennap szentmisét hallgat és szentírást olvas. Egyszer házasságkötési lehetőség nyílik előtte, de elutasítja. Két év múlva a Szentföldön jár Jézus nyomdokaiban és visszatér onnét azzal a vággyal, hogy ezentúl Istennek szenteli életét. A trapista szerzeteseknél jelentkezik. Lángoló szívvel adja át magát a mély bűnbánat szellemének. Mégis itthon mintha családjától, barátaitól akadályozva érezné magát az Isten szolgálatban. Szíriába megy. Onnan később a Szentföldre tér át. Itt éli át Krisztussal a rejtett názáreti és betlehemi életet. El akar tűnni egészen. Nem akarja, hogy valaki is tudja, hogy ki volt. Teljesen Istennek akar szolgálni az ismeretlenségben és magányban. Engedelmességből mégis Rómába megy teológiai tanulmányra.

A magány szeretete visszavonzza a Klarissákhoz. Nem kér semmit, csak egy kis kenyert és vizet, egyszál ruhát, egy asztalt és egy széket. Hosszú órákat tölt itt el az Isten imádás mély csendjében. »Én Istenem, add hogy kegyelmeddel ne lássak a teremtményekben mást, csak Téged, ne lássam az anyagi szépséget, csak a lelket.« Rendtársai szentnek tisztelik. A jeruzsálemi szuperiorral való megismerkedésre gyalog ment Názáretből. Sok rábeszélés után élete nagy fordulatot nyer. Nem akarta magát pappá szenteltetni. Végre belátja, hogy így többet adhat Istennek. Erre hazatér és Huvelin atyától is tanácsot kér. A havasboldogasszonyi trapistákhoz megy és ott készül el a nagy napra. 1901. június 9-én szentelték fel.

Foucauld atya sohasem szűnt meg Afrikára gondolni. Eszébe jutottak a mohamedánok. Hogyan kellene Afrikát megszentelni? Az Oltáriszentséget kellene bevinni szívébe. Az Apostoli Prefektus Béni-Abbès-ba küldi. Életének álma elkezdődött. Egy-kettőre felveszi a

pogányokkal a kapcsolatot és megtanulja nyelvüket. Eleinte egyenkint jönnek, de csakhamar csoportokban. Az anyák hozzák gyermekeiket, a fogságból kiváltja az ifjakat. Egy ilyen kiváltott néger fiú nála marad mindvégig. Segített a házkörűli munkában. Pálnak hívták.

Szentmiséi olyan hatást gyakorolnak a jelenlevőkre, hogy vele sírnak. A nappalját az éhező lelkeknek szánja, éjjelét pedig annak, Akit annyira szeretett. A nagy pusztaság, a csillagos ég, a mély csend által Isten szólott hozzá. Megjelent előtte a hatalmas Afrika a számtalan pogánnyal, sírt a lelke és minden vágya volt, hogy őket Istenhez vezesse.

Béni-Abbès-ban meglátogatta régi ismerőse, a Szaharának a főparancsnoka. Ajánlatot tesz neki egy felderítő útra. Károly atya ezt örömmel hallja, mert így egy egész új terület nyílik majd meg a missziós munkája előtt. Az út öt hónapig tart. Sajnálkozva hagyja el Touaregs-et és tér vissza Béni-Abbès-ba.

1906-ban a főparancsnok ismét meghívja középszaharai tudományos útra. Ez már hosszabb időt igényelt. Rend-főnökének tanácsára elindul. Hosszú heteken át utaznak. Fáradtságos és nehéz. Hajnali kettőkor miséznek, aludni alig van ideje. Nappal lehetetlen utazni a melegtől. Eljutnak Tamanrasset oázisba. Mindenfelé nagy szárazság. Fű alig van itt-ott. A helység 1500 méter tengerszinti magasságban. A lakosság segítségével kápolnát és lakást épít. Egyedül itt maradni, szinte elgondolni is borzasztó. A legközelebbi pap ide 60 napi járásra van. Foucauld atya itt maradt. Dinaux kapitány a legnagyobb részvétellel búcsúzik. Felkínálja segítségét, hogy visszakíséri Bénir-Abbès-ba, de ő elutasítja. Otthagyi neki egy-két üveg tejet, néhány datolyát és megrendülve indul haza. Károly atya első dolga volt a nyelvet megtanulni. Nemsokára bámulják a bennszülöttek, hogy nyelvüket jobban ismeri, mint ők. Minden igyekezete az, hogy ezt a szegény, elhagyatott népet Istenhez vezesse. Összeállított nekik egy imádságot, amelyet bármilyen valláshoz tartozó elimádkozhat: »Istenem egész szívemből szeretlek, bocsásd meg a rosszat, amit cselekedtem. Én Istenem segíts akaratomat megtenni.« A tétlenséghez szokott népet megtanítja téglát égetni és abból kényelmesebb házat építeni. Az asszonyokat megtanítja fonállal kézimunkázni, kötni. Mint jogász és orvos is sokszor szerepel. Egy breton származású földije elindul, hogy segítségére legyen, de nem tud eljutni Tamanrassetbe. Károly atya sohasem érezte magát olyan egyedül, mint most. Istenbe vetett hite és bizalma azonban nem csökken.

Az első világháború hullámai idáig is eljutnak. 1916. dec. 1. van. Károly atya hosszasan adorál a szokásához híven. Délután kopognak ajtaján. – Ki az? – kérdi. – Én vagyok El Madani. – Mit akarsz? – Hozok neked egy levelet Franciaországból. – Gyanútlanul nyitja ki az ajtót. Megkötözték és kihúzták. Mellé őrt állítottak. Amíg készült a halálra, Pált is mellé tették. Megkezdődött a fosztogatás. Később, az éjben váratlanul két lovas vágat. Riadót fújnak: jönnek az arabok! Az őt azt hitte, Károly atyát jönnek felszabadítani. Lelőtte őket, majd az atya halántékához tartja fegyverét. Ló és a golyó a bal halántékon jön ki.

Minden ember Krisztus testvére. Ő mindegyiket meg akarja menteni. Valaki kellett, aki a Szaharába elviszi a megváltás örömhírét. Károly atya megtörte a jeget. A Szaharában ma már megszervezett missziók vannak, Krisztus előtt megnyílt Afrika. A Gondviselés az afrikai légióból szemelt ki munkatársat magának.

Életmentő apostol

Saint Léger atya az Indiai óceán misszionáriusa volt. 1914-ben visszatért Franciaországba. Végigszolgált az első világháborút. Ötször sebesült. Magasabb kitüntetésekkel látta el. Körülbelül 25 évvel ezelőtt különös munkába fogott. Életmentő apostol lett.

Arcachon-ban a rohanó árba ugrott és egy fiút kimentett a biztos halálból. Bordeaux-ban egy öt emeletes házban tűz ütött ki. Ő a fojtó lángok és füst dacára behatolt a házba és

megmentette az üzlet kiárusítóját. Elzárta a gázvezetéket és így megakadályozta a nagy robbanást, amely biztosan bekövetkezett volna, ha neki nincs meg a lélekjelenléte. Innét felment a felső emeletre, ahol egy eszméletlen asszonyt talált, majd másik kettőt, akik kétségbeesésükben az ablakon akartak kiugrani. Minden határt meghaladó hősiességgel kereste a szerencsétlen áldozatokat. A padlástól a pincéig átkutatta az emeleket, ahol eszeveszetten futkostak a lakók. A legnagyobb higgadtsággal bátorítva biztos helyre irányította őket.

Vayres-ben szintén kigyulladt egy ház. Egy 80 éves öreget mentett ki onnét.

Dordonge-ban a hullámok felfordítottak egy csónakot. Egy fiatal lány volt benne. A pap éppen ebéd után volt. Ruhástól ugrott a folyóba és bukkott a víz alá. Ott megtalálta a lányt és élve hozta ki a partra.

Dél-Franciaországban, Girondban a hatóságok mindezen hősiességéért kitüntették. Az igazi kitüntetést azonban Istentől fogja kapni.

A szeretet épít

Az igazi szeretet építő jellegű. Arról ismerhető fel, hogy nem magát keresi, hanem mások boldogulását. Menjünk egy körútra, hadd lássuk milyen hatalmas műveket emel korunkban a szeretet.

Menjünk Palermóba, találkozni fogunk Ruffini bíboros alkotásaival. Mit épített? Száz számra vannak gyermekek hatalmas intézeteiben, amelyeket alapított, ezrekre menő a szegény gyermekek száma, akiket nyári szállásokon helyezett el. Felépítette a hajléktalanok faluját 500 lakással, a Szeplőtelen Szűzről nevezett települést, 1500 szegénynek konyhát, iskolákat és egyéb intézményeket. Az ember azt hinné egy állami vagy tartományi szintű összefogás eredménye mindez és nem egyetlen emberé.

Bolognában Lercaro bíboros épít. Összeszedte a gyermekek tízezerét és előadásokat rendezett velük jótékony célokra. Egy év alatt ebből egész kis Názáret épült fel fiatal, lakás nélküli családok részére. Miután átadott 74 lakást 376 lakhelyiséggel, 30 új templom építéséhez fogott.

Látogassunk el a kanadai Montreálba. Csodálkoznunk kell azon az új városon, amelyet Léger bíboros épített. Ő maga is nagyszerűen kivette részét belőle, munkásként dolgozott.

Malagában Herere püspök 500.000 m² területen 2.444 lakást emelt, egy nagy templomot és hét iskolát.

Cordoba külvárosában Albino domonkosrendi püspök épített 5.000 lakást három templommal, öt mozit, egy stadiont 11.000 személy befogadó képességgel, 50 különféle iskolát...

Bordeaux-ban Richaud bíboros műveivel találkozunk, Rio de Janeioban Helder Camara fiatal püspököt találjuk munkában, aki új telepeket létesít. Madrasban indiai stílusban Matthias püspök épít lakóházakat. Ha Ausztriába megyünk Seiningger atya kórházi intézményeivel találkozunk, ahol ezerszámra áldják a betegek intézményük alapítóját. Japánban a híres Flaujac atya diszpanzérokat, szanatóriumokat épít. Braziliában Lemos atya szeretet városát találjuk, amelyet pestises betegeknek épített.

A domonkosrendi Pire atya Nobel-díjat kapott a béke tevékenységéért. Nagy örömmel fogadta el az ajándékot, mert 50.000 dollárt tudott a nyomorgókra költeni. Eddig öt európai falut épített a hajléktalanoknak. Most a hatodikat kezdheti Norvégiában, amely Anne Frank zsidó hős lány nevét fogja viselni.

S ha mindezt gondolatban körüljártad, hálátelt szívvel mondj köszönetet, először annak, aki körüljárta Palesztinát és irgalmas szívvel gyógyította a betegeket, azután pedig azoknak, akik elindultak a JÓ MESTER nyomdokain.

Abbé Piérre

Gazdag lyoni családból származott. Igazi neve Henry Grous. Apja keresztény szeretetben nevelte. Többször magával vitte a külvárosba és együtt járták a szegényeket. A gyáros szeretete mély nyomot hagyott fia lelkében. Nem feledhette el soha, hogy apja, a tekintélyes ember, nyírta a városperemen a szegény gyermekek haját.

Amikor Henry megnőtt, szétosztotta apai örökségét a szegények között és kolostorba vonult. Misszionárius akart lenni, de gyakori betegsége miatt nem engedték följebbvalói. Igen sovány, fakószínű és bizonytalan járású fiú volt. A háború elején Grenoble-ban a szent József plébánián működött. Itt ismerte meg az üldözötteket. Éjjelenként bekopogtak hozzá a zsidók, az ellenállási mozgalom tagjai, németek elől menekülő emberek. Adott nekik menedéket, kenyeret. Hamisított iratokkal látta el őket, élelmet szerzett nekik titokban és fegyvert. Egy fegyvertár elleni támadás szervezésében is részt vesz. Elfogták, de sikeresen megszökött és a hegyekbe rejtőzött.

A háború után két ízben is a francia keresztény demokrata párt képviselője lett a parlamentben. Mint képviselő '947-ben Párizs egy elhagyott villájában lakott. Neki túl tágasnak tűnt ez. Kár ennyi üres szobáért. Egy rabbal találkozott, aki hazatérve nem találta övéit, öngyilkossági tervvel foglalkozott. Magához vette. Nem sokára ezután a villa megtelt lakókkal. A környéken rendezetlen park volt. 40 ezer frank megtakarított pénzéhez még gyűjtőakciót szervezett a parlamenti képviselők között és ezen a területen barakkokat épített. Így épültek sorban a képviselői fizetéséből a lakások, amelyeket »EMMAUSZI TESTVÉREIVEL« emelt. Mind több hajléktalan kapott lakást és egyre többen csatlakoznak egyesületéhez. Az élet számkivetettjeit először az önzetlen szeretet ragadta meg, azután ébredt lelkükben az élet iránti remény, míg végre megkapták a hit kegyelmét.

1951-ben abbé Piérre megértette, hogy a részére nem jelent a politika semmit. Nem hagyta, hogy tovább jelöljék, de ezentúl megszűnt a fizetése. Ekkor valaki közülük eltalálta: a szemétdombok kincseit, a hulladékot kell gyűjteni. Ez a mai napig is jelentős jövedelmet hoz nekik.

Sokszor utazik repülővel. Amikor a szép, modern repülőgép leszáll, számos újságíró és fotoriporter szorong, hogy lefényképezze a hírneves jövevényt. Érdekes látványt nyújt a kopottruhájú atya, durvafaragású botjával. Egy újságíró megjegyezte, hogy ő azzal a jellegzetes botjával bizonyára még az úrhajóba is beülne, ha tudná, hogy segílyt kapna szegényeinek. A gazdagokhoz mégsem szeret járni. Az ő elve, hogy a szegények segítsenek a szegényeken. Az amerikaiak segítségét azzal utasította el, hogy osszák szét az ajándékot otthon szegényeiknek. Minden nép tanulja meg pártfogolni saját lemaradottjait.

Karácsonykor a Szajna partján szokott éjféle misét mondani az egyik híd alatt, ahol legtöbb csavargó tanyázik. Most egyszer nem bírt menni, annyira legyengült. Csodálatos, hogy a gyermekkorától gyengélkedő, örökös beteg mégis új erőre kapott, és továbbra is tudja milliók szívét irányítani a jócselekedetek útján.

1945 januárjában megfagyott egy hároméves gyermek Párizsban, amíg egy hitvány tehergépkocsi deszkáján feküdt. Abbé Piérre meghívta az illetékes minisztert a gyermek temetésére, ahol szemrehányást tett neki, miért utasították vissza kérvényét és miért nem hagyták jóvá az összeget lakások építésére. A miniszter nem csak hogy megjelent a temetésen, de végignézte az egész nyomortelepet. Mélyen megrendült. 12 millió frankot hagyott jóvá, tizenkétszer többet, mint amit kért abbé Piérre. Egy év alatt, ez a lelkes pap, testvéreivel 3.000 házat épített föl. Ő maga azonban konzervdobozokból készült házban lakott továbbra is.

Egy alkalommal rádiószózatot intézett Franciaország lakóihoz, hogy legyenek segítségére megmenteni 2.000 hajléktalant, akik egyébként megfagynának a télben. Csak hét percig

beszél. »Könnyítsetek pénztárcáitokon és könnyebb lesz a lelkiismeretetek. Hogyan mondhatjátok annak az embernek jó éjszakát, aki kövön alszik? Segítsetek barátaim! Ma éjjel 3-kor megfagyott egy asszony az úttesten. Kezében papírt találtak. A bírósági végzés volt, amellyel kidobták a lakásból... Városunkban több mint kétezer ilyen szerencsétlen van. Fogjunk össze mindnyájan. Kell: takaró, sátorlap, kályha... hozzatok mindent...«

Itt megállt. Zavarba jött. Mit is mondjon, hova hozzák? Neki nincs lakása. Hirtelen eszébe jutott egy jótékony hoteltulajdonos, az ő címét mondta be. Lelke mélyéig megrendítette hallgatóit. Tíz perc múlva megindult az adakozók áradata a hotelba. Szobák szobák után teltek meg adományokkal. Egész kilométer hosszú a szeretet hadjárat. Ki mit tudott nélkülözni, azt hozta el. Úgy látszik az emberi szív mégis csak érző szív, ha van, aki szóljon hozzá. Egy munkás utolsó 118 frankját dobta az asztalra. Egy hentes 25 kg húst hozott. Úrihölgyek levetették prémescundájukat. Egy cirkusz 5 százalékát kínálta fel egész évi keresetének. Nem teljes 24 óra alatt összegyűlt 800 tonna tárgy. Hat hét alatt 456 millió frank, 20.000 takaró, 5.000 pár cipő, 15.000 télikabát... A katonaság sátorokat és vándorkonyhákat adományozott. A hatóságok néhány középületet bocsátottak rendelkezésére. Kereskedők házhelyeket adtak, mások üres magazinokat, művészek árusították alkotásaikat erre a segélyakcióra. Berticaux katonatiszt fizetésének kétharmadát adta. Charles Chaplin a békéért kapott jutalomdíjat, kétmillió dollárt küldte el. Párizsban valószínűleg a három század előtti Páli szent Vincén kívül senki sem mozgatta így meg az emberi lelkiismereteket és vezette őket a szeretet ilyen nagyfokú gyakorlására, mint abbé Pierre.

Az építő testvérek

Körülbelül 38.000-re tehető azon fiatalok száma, akik különféle nemzetiségiekből egyesültek a középkori építő testvérek mintájára. Céljuk: nyári szünetben, amíg pihennek, rövid 3–4 heti munkával segíteni a szegényeken. Tízes-húsas csoportokban mennek házakat, templomokat, kórházakat, iskolákat építeni és sem nemzeti, sem vallási meggyőződést nem tekintenek, ha valakit támogatnak. Teljesen ingyen dolgoznak, még az útiköltséget is részben ők fizetik, sőt az eltartást is.

A szervezet: Ausztria, Németország, Franciaország, Itália, Kongó, Etiópia, Dél-Afrika, Togó, Tanganyika és Új-Guinea fiataljait fogadta be tagjainak eddig. Jugoszlávia tengerpartján és más helyeken is nyaraltak a fiatalok, közben sok jót tettek hol egy szegény családnak, vagy plébániának. Egy-egy csoport vezetője, a katolikus pap, csak arról volt felismerhető, hogy naponta misézett.

Tíz év alatt (1953–1962) az építő testvérek 4.500 lakást, 420 iskolát, kórházat, templomot és ifjúsági dómot emeltek fel. Lám, még pihelve is lehet sok jót tenni, csak ha van, aki energiánkat, képességeinket megszervezi és helyesen irányítja.

A szegények és jogtalanok prófétája

1915-ben született Ratiborban Leppich atya, akinek nevét már sokan ismerik. Szülei szegények, de gyermeküket becsületes vallásos fiúnak nevelték. Gimnazista korában a nyári szünet előtt öt márkát nyomott a kezébe hitoktatója, hogy menjen lelkigyakorlatra. A száz fiatalból a lelkigyakorlat végén 13 papi pályát választott. Leppich jezsuita lett. Az újoncok lejártak a bányákba, gyárakba, kórházakba és szegényházakba. Itt acélosodott jelleme. Több nyelvet megtanult. A noviciátus után munkaakción vett részt más fiúkkal. Szabad időben táncoltak, muzsikáltak. Mint szub-diákonus gyermekeknek prédikált. A gyermekek rajongtak érte, Kinderpáternek nevezték. Breslauban káplánnak nevezték ki. Itt érte a háború vége.

Közvetítő lett a foglyok és üldözöttekért. 1946-ban Nyugat-Németországba ment. Friedlandban központot létesített a menekülteknek. Segítségével naponta hétezer embert látott el étellel...

Áttért az ifjúság vezetésére. Több mint száz konferenciát tartott papoknak, számtalan prédikációt mondott. A brit övezetben 120 gyűjtőtáborban kerestek papot. Fáradhatatlanul járta ezeket három éven át, de soha sem üres kézzel. 1948-ban a Ruhrvidék gyártelepein kezdett prédikálni. Először ötezer ember hallgatta. Ezután növekedett a hallgatóinak száma. Nem szűnik megmozgatni az elaludt lelkiismereteket, az ébredőket meg tovább élesztgetni. Otthon is, meg külföldön is, mind többet emlegetik. Vallomásai szerint 13 és fél millió ember hallgatta beszédeit tereken. Ha TV-ben beszélt, 12 millió is kísérete előadását. Beszédei után önkénteseket verbuvált, akiket mindjárt egységekbe osztott be. Mintegy ötszáz várost és helységet szervezett be a szeretet apostolságra. Felhívására építik a kórházakat, szegényházakat, napközi otthonokat... Vállalkozása meghaladja abbé Piérrét és másokét. Meg kell említenünk a közeli- és távoli-keleti segélyakcióit orvosságokban, a rétegeket felkutató és gondozó testvér-szolgálat megszervezését, külföldi levelezés általi apostolságot, elhagyott sírok ápolását, rabok lelki gondozását, szülők nélküli gyermekek részére alapított gyermek falvakat... Egyszerűen lehetetlen felsorolni azt a sok jót, amit általa kapott az emberiség.

Speckpater

»Szalonnás páternak« nevezik Werenfried Van Straaten belga premontrei papot. A háború után ő szervezte meg a csomag általi segélyakciókat, amelyekben sokszor szalonna szerepelt. A nyomorgók, hajléktalanok és éhezők papja. 1965-ben Kongóba látogatott. Ezt írja: »Beléptünk egy kunyhóba. A gyermekek annyira lesoványodtak, hogy lábaik mint valami két kis botocska összeszáradtak. Egy közülük szemünk láttára halt meg, míg az apja a kunyhó mögött fonta neki a kis koporsót. Öt perc múlva mindkét szülő vitte szeretetük gyümölcsét elhantolni. Láttam 600 szegény kis teremtest naponta megjelenni Hadewych anyánál, hogy megkapja a fél liter tejecskét. Olvastam 4.000 ártatlan gyermek nevét, akik két év alatt haltak itt meg... Ekkor értettem meg, hogy Isten elátkoz bennünket, ha semmit sem teszünk, hogy az éhezők botránya megszűnjék Afrikában.« Megrendülve az éhezőkön Németországban gyűjtőakciókat hirdet. Repülővel küldött egy új dzsippet és nagy mennyiségű tejport az éhező gyermekeknek. A kongói Caritásnak pedig küldött: 100 láda étellel, 50 láda orvosságot és 200 bál kötött anyagot. Visszatérése után megbetegedett a fárasztó utazástól, de főleg a megrendítő látványtól.

Apostolsága nagy port vert föl nemcsak otthon, de az egész világon. Mindenféle Caritások létesülnek az éhezők megsegítésére, sőt ezek nemzetközivé szerveződnek. Mindig szükséges azonban egy lánglelkű apostol, egy jótevője az emberiségnek, aki felhívja a figyelmét a közvéleménynek a nagy szükségre, amely mellett sokszor vakon haladunk el. Krisztus ma apostolai által tesz jót az emberekkel. Ők kezdeményeznek, törlik a járatlan utat, míg törvénybe iktatják és általánosan elfogadják a szeretet egy-egy evangéliumi mozzanatát. Jézus éhezőket táplál a pusztában. Ez vár most megvalósításra.

A kolerajárvány

Először csak csendben suttogták, titokban rebesgették, majd nyíltan kürtölték a rémületes hírt: kolerajárvány van a faluban. Meghalt egy asszony és két férfi. Tegnap még épkézláb emberek, munkában voltak, semmire sem panaszkodtak, ma már élettelenül fekszenek a ravatalon. Az utcákon megszűnik a forgalom, még az ablakokat is bezárják. A halottakat csak

éppen a legközelebbi rokonok virrasztják. Mindenki a koleravész egyetlen háziorvosságát fogyasztja: a pálinkát fokhagymával.

A temetőcsősz húgának ásta a sírt, de még testvérét el sem hantolták, már ő is ravatalon feküdt. Reszkető kézzel fogta a kötelet a harangozó, hogy komájának, a sírásónak halálát jelezze. Elgondolkodott... A verejték kiütött homlokán: »Húzzad, ki tudja meddig húzhatod, neked lesz-e vajon, aki elhúzza az utolsót?«... A plébános várta már: »Jöjjön velem, kíséren el a faluba. Megyünk betegekhez, sokhoz...« »De plébános uram, hiszen olyan rossz lábon áll, csak nem beteg? Miért nem fekszik?« »Hagyja ezt most, ilyenkor nem lehet.« Éjfélre járt az idő, mire hazakerültek. A harangozó elment a temetőcsősz virrasztani. Hajnalig ott volt. Onnét ment elhúzni a reggeli Úrangyalát. Ekkorra már egész sereg halottat jelentettek. Elhúzta mind, majd hazament, lefeküdt. Többé föl sem kelt. A harangozóné sírva rohant a plébánosért. A pap falfehéren támoltygott át a szent Útravalóért. »Tehát már a harangozó is megkapta a járványt?« . . .

Eltemették a sírásót, harangozót és a többit. Kedvetlenül, kimerülten ballagnak haza a temetőből a kántor és pap. A kántor tréfára vette a dolgot, hogy csak egy kis bátorságot öntsön magába inkább, mint a plébánosba: »Ne féljen plébános úr, a halál úgy látszik ragaszkodik a sorrendhez. Most a kántor következik a harangozó után.« A humoroskedvű pap most egészen komolyan ráförmedt: »Ne fesse az ördögöt a falra, mert megjelenik!«

Másnap ismét egész nap a betegeket járta és temetett. Már 18 halott volt. Alig állt már a lábán. Végre katonarvosok jöttek a faluba. Az iskolában kórházat rendeztek be. És ekkor derült ki az igazság. Nem kolerajárvány az, hanem metilalkohol mérgezés. Az emberek nem hogy megszabadultak az izgalomtól, hanem még nagyobb rémületbe estek. Hiszen mindenki az alkoholt fogyasztotta, akár a virrasztóban, akár odahaza. Ki tudja melyik ital készült metilkeverékből és melyik volt igazi eper vagy szilva pálinka? A pap azonban fellélegzett, mert ő ugyan sehol sem fogadta el a kolera elleni szert, hiába kínálgatták.

Bizony a kötelesség akkor is hívja a lelkiatyát, amikor mások bezárkóznak. Még csak kényelmes pihenést, betegségre szabott időt, vagy járványtól való félelmet sem hozhat fel mentségül, ha híveivel egy szív, egy lélek akar maradni és osztozik azok jó- és balsorsában.

Edward Poppe

»Nem figyelted meg micsoda fény sugárzik ki a szentéletű pap munkájából? Bár megadná nekünk Jézus azt a kegyelmet, hogy egy ilyen pap közelébe kerüljünk. Úgy tetszik nekem testvérek, inkább öröm, mint teher lenne lelkünkbe fogadni szentségét és követni őt.« Ezeket a sorokat írta Edward Poppe seminarista korában, aki életével sugárzott és hódított.

1890-ben született harmadikként egy tizenegy-gyermekes flamand családban. Nagy áldozatok árán végezhetett csak el tanulmányait, főleg apjának korai halála miatt. Löwenben, Centben és Mechelnben volt papnövendék, közben mint szanitéz frontszolgálatot teljesített és 1915 őszén menekült volt. A genti St. Coleta plébánián, a szegény munkás negyedben volt káplán, de betegsége miatt áthelyezést kért. 1918–1922-ig a moerzekei vincés zárda rektora. Itt írja fő művét, az Eucharisztikus módszert. Mozgatója az eucharisztikus áhítatnak és vezetője a Filioli mozgalomnak. Katonai szolgálatra behívott teológusok mellé kerül lelkésznek. 15 hónap után szent élet hírében fejezte be munkáját 34 éves korában.

A papi életet nemcsak hogy ideálisan élte, de igen szép gondolatokat jegyzett fel arról.

»Azt gondolom magamban – írja betegségének idején – a jó Isten nem akarhatja, hogy ilyen lázasan dolgozzam tovább. Úgy veszem tehát, hogy munkámtól fölmentettek. De ha a papnak semmi dolga, akkor imádkoznia kell.«

»A papi működés az igazi, ami ma egyedül még képes megmenteni az embereket: a szegénység, az imádság, a hit, a bizalom, az engedelmesség.«

»Szeretni: ez mindenekelőtt belső tevékenység. Mindenképpen azon fogok lenni, hogy engedjem, hadd vonzzon magához az Isten. Akarom hagyni, hogy fölemésszen egészen.«

»Dolgozni, míg föl nem fordulsz!... Dolgozzátok magatokat mindnyájan agyon Jézusért. Nem fontos, hogy a pap 40 vagy 80 évig él-e, ha 40 évi élet 80 évet ér!«

»Szívesebben meghalok, minthogy csak félig szolgáljak Istennek.«

»A papság kereszt és vértanúság, de egyben béke és öröm is.«

»Csak a megpróbáltatásokból nő ki az apostolság termése. Csakis a szenvedés erejével hatolnak be a szavak a lagymatag lelkekbe. A bűnbánó lélekben megfeszített pap szavának csodálatos kegyelmi hatása van. A szenvedő pap látványa a hideg szíveket is megindítja... A szenvedés számomra papi életem helyes rendje. Nem szenvedni: ez ellentmondás és rendetlenség. A szenvedésben rend rejlik, béke és öröm... Szervedni akarok... A pap áldozati lélek, mártír! Ez vagy semmi!!!«

»Micsoda boldogság szegénynek lenni!« Rekollekciót tart, mondták a nővérek – megint valami kikerül a szobájából.«

Don Luigi Orione

1872. június 23-án született az észak-olaszországi Pontecurone faluban. Apja afféle szabadelvű munkás, Garibaldi híve, anyja írástudatlan, szorgalmas, jólelkű parasztasszony, akinek vallásossága pótolta a férj közömbösségét.

Kicsiny korában kellett már munkába lépjen. Apjával kövezte az utakat. Alig 13 éves, ferencrendi akar lenni. Az orvos viszont a kimerült fiúnak még egy évi életkort sem jószolt. Ekkor don Bosco torinói munkás ifjúságához csatlakozott, de a szaléziek rendjében sem maradt meg. Mindenáron pap akar lenni. Pénze pedig nincs. Így munkát vállalt. A torinói székesegyháznál alkalmazták mint felügyelőt. Közben tanult és összebarátkozott szegénysorsú, magafajta, hányódott gyermekekkel. Sajnálta őket. Valamit ki kellett találni részükre. Föl sem szentelték még, már megalapította az első »Oratoriumot« szegény gyermekek részére. Hova is helyezze őket? Egyedül a püspöki udvar jöhetett számításba.

Miután fölszentelték, internátust akart részükre nyitni. Talált is lakást, de nem volt pénze lakbérre. 400 líra szép összeg volt abban az időben. Éppen akkor jelentkezett egy asszony, hogy rábízza unokáját, de több pénze nem volt 400 líránál. Így alakult meg az internátus. Éppen e miatt, gyors és különös segítség miatt, növendékeit »az Isteni gondviselés gyermekeinek« nevezte el.

Csodálatos, hogyan sikerült neki az egész Itália területén alapítani: szegény otthonokat, internátusokat, de különösen munkás gyermekek részére szakképző intézeteket. Az ismert nagy, 1908. évi földrengéskor Messinába megy »az isteni gondviselés gyermekeivel». Három évig ott volt. Összegyűjtötte a szerencsétlenül járt családok gyermekeit és iskoláztatta őket.

1915-ben szintén földrengés volt Marsica helységben. Maga a király ellátogatott a szerencsétlenség színterére. Don Orione is ott termett. Látva a királyi fényes kocsit vesztegelni, nagy igyekezetében senkit sem kérdezett, egy csoport rongyos gyermeket azonnal beültetett és Rómába vitte internátusába. 1918-ban fogadalomból Tortonban egy templomot épített sajátkezüleg növendékeivel. Intézményeit kiterjesztette nemcsak Olaszország, hanem Rodosz, Lengyelország és Amerika területein is.

Nem tudjuk, bámulatos akaraterejének, vagy csodának minősítsük-e, hogy a koldusszegényből pap lett és ezeket gyűjtött össze, tartott el és nevelt fel. Az sem elég világos életében, hogy amikor a legnagyobb szükségben volt, mindig jelentkezett valaki, egy-egy jótékony adakozó, aki kimentette pénzzavarából. Sohasem derülhet ki, hány gyermek áldja nevét, mert kenyeret és szakképzettséget kapott tőle.

Pap, egyetemi tanár, sportedző

1966. márciusában tartották Ljubljanában, Zágrábban és Jesenicén a XXXII. világbajnokságot jégkorongban. Mindjárt feltűnt a kanadai ifjú küzdők között David Bauer katolikus pap, aki az edzőjük. Így nyilatkozott magáról:

»A British Columbia egyetem filozófia docense vagyok Vancouverben. Minden egyetemnek van jégkorongozó csapata és természetes, hogy mi tanárok vezetjük. Majdnem minden tanártársam és paptársam foglalkozik egy sportággal és instruktor szerepét tölti be. Én kiskoromtól jégkorongozó voltam, a mai napig is az vagyok. Kanadában ez nemzeti sport. Ezért támogatja az Egyház ezt a sportágot.

Egyáltalán nem érzem, hogy a sport gátolna hivatásomban, sőt még egy szentmisét sem mulasztottam el miatta. A 13 év alatt csak hatszor nem misézhettem, de javarészt betegség miatt. Fő a kapcsolat a fiúkkal. Én nekik elsősorban edzőjük vagyok, akitől tanulhatnak valamit. Kétségtelenül az én hivatásom, véleményem, gondolkodásom, egyéniségem hatással van rájuk. Van közöttük katolikus, baptista, luteránus..., habár ilyen vegyes társaságot nehéz összetartani, mi kitűnően egyezünk. Én azt tartom szemem előtt: legyenek ők jó honpolgárok, romlatlanszívű fiúk, akkor mindent elértem.«

A mai ifjúságot hamarabb összehozza a sport, mint akármilyen más érdek. Miért ne lenne akkor a pap sportoló is? Dr Bauer a fiúkat belekapcsolta a szentmisébe is, ministrálnak neki. Sőt a győztesek, a jobbak, előnyben részesülnek. Így a szentmise buzdítja őket a győzelemre.

A francia munkáspapok

1951. április 7-én Bordeaux-ban a 8054. számú dokkmunkás szerencsétlenül járt a rakodón és mindjárt meghalt. Íme róla néhány adat.

Két váltásban négy-négy ember deszkát hordott a Mary-Stone teherhajóra. A daru, amely 1500 kg súlyt emelt, a rosszul működő fék miatt leállt, majd később ismét működésbe lépett. Az emberek felváltva dolgoznak. Az egyik csoportban egy idős spanyol munkás van. A másik váltásból egy fiatal munkás kötelező munkáján felül helyettesíti az öregot. Különös volt ez a munkatársaknak és meg is kérdezik; miért teszi ezt? Az érthetetlen az volt az egészben, hogy ez már napok óta így tartott.

Most mikor a teher föllendült a magasba, a rosszul javított fék hirtelen eleresztette a terhet és 1500 kg súlyú deszka agyonzúzta a 8054. számú munkást, Michel Favrot. Barátai fölkeresték a szerencsétlenség után, de 13 perc múlva meghalt a kórházban. Alig volt 28 éves. A lakásán jöttek rá élettikára. A szegényes asztalon ott találták breviáriumát a napi zsolozsmánál megjelölve. A Biblia a szenvedő Jónánál kinyitva. A falon négy szöggyel felerősítve egy rajz, bizonyára falvédő szerepét akarja betölteni. Mégis jelképez valamit. A papírlap iskolai füzetből van kitépve és rajta egy kikötői teherhajó rajza. Oldalról nézve a tengeri hajó árbóca keresztet alakítva feszül ki a szélben. Aláírás is van, életére jellemző szavak. Bizonyára kedves emléke lehetett az elhunytaknak. Egy füzet is volt a közelben, amelyet gondosan vezetett, a következő befejező sorokkal: »Életünk alkonyán szeretetünk szerint ítélnék meg minket.«

Nem az egyetlen munkáspap volt ez, aki túlórázott egy idősebb munkatárs helyett. Halála mély nyomokat hagyott ismerősei lelkében: »Miért titkolta el, hogy pap? – örök rejtély marad előttük. Nem csak nekik, de magának az Egyháznak is nagy rejtélyt jelentenek a munkáspapok.

Még a második világháború előtt kezdődött ez a mozgalom. A munkásosztály lelki problémáit tanulmányozó néhány francia pap került először dolgozóként a gyárakba. 1941. júl. 24-én a francia püspökök külön papneveldét alapítottak a munkáspapok kiképzésére.

1943-ban a németek nagyszámú francia dolgozót vittek kényszermunkára. A német hatóságok viszont megtiltották hogy papok kísérik a deportáltakat. Ekkor Suhard bíboros és a francia püspökök felkérték papjaikat, hogy csatlakozzanak munkásaikhoz, mint kézművesek, dolgozók. Mint egy negyven önkéntes jelentkezett munkásruhába rejtőzve. Ezekből alig tért vissza élve valaki. Am ez a néhány pap hazatérve továbbra is a dolgozók mellé állt és gyárakban helyezkedtek el. Ezekhez mások is csatlakoztak. 1949-ben már 50 körül mozgott a számuk. 1953-ban pedig már százon fölül is lehetett. Világos, hogy egy sem maradt közömbös a dolgozók problémáival szemben. A munkaerő igazságtalan kihasználása rávitte őket arra, hogy tüntessenek a dolgozókkal, egyesek szélsőbaloldali szindikátusok tagjai lettek.

A munkáspapok egy csoportját, akik külön egyesületet létesítettek, először a francia püspöki kar, azután Vatikán is elítélte 1953-ban. Új előírások jelentek meg, amelyek csak fél munkaidőt engedélyeztek fizikai munkára. 73 munkáspap nem fogadta el e szigorítást. Ezután ismét enyhítettek valamit a szabályokon, de 1959-ben Rómából ismét végleg betiltják a mozgalmat. VI. Pál megértően kezeli az ügyet és most a második Vatikáni zsinat után egészen másképpen néznek a dologra mindenütt. Ismét engedélyt kaptak a működésükhöz. Számuk ma meghaladja a 450-et Franciaországban.

Abbé Duran, a párizsi Notre Dame Champs plébánosa vízvezeték szerelő és javító, csak fél-munkaidőre szerződött munkás. Amíg a vízvezetéken előállt hibákat távolítja el, az emberi lélek hibáit is javíthatja. Előfordul, hogy munkás ruhájában gyóntat, beteget lát el. Nem ritkán lepődnek meg a Montparnasse negyedben a háziasszonyok: »Jé, a plébános úr jött a vízvezeték javítani.«

Michel Favro és mások példája azonban igazolja, hogy nem könnyű papnak lenni és fizikai munkát vállalni. Másfelől kérdezzük, hogyan oldjuk meg azt a sokat szemünkre vetett »ingyenélők« problémáját. Hisszük, hogy a jövő nemzedék előtt már ez nem jelent nehézséget.

Száguldó plébániák

Számtalanszor éltük meg azt a nehézséget, hogy híveinktől távol van a templom és plébánia. A modern Egyház miként akarja ezt a nehézséget leküzdeni, íme egy példa.

A kanadai Montreálban körülbelül 18.000 taxisofőr él 11.000 családban, 44.000 gyermekkel. 80 százalékuk katolikus. Nehéz időt találniuk vallási dolgokra a fárasztó, örökös szolgálat miatt. Jó pár évvel ezelőtt kezdte meg lelki gondozásukat Aquin atya. Különös ötlete támadt e jezsuitának. (Lám mi mindenre képes az Egyház az utóbbi időben!)

Aquin atya egykor Kanada egyik leghíresebb jégkorong játékosa volt. Búcsút mondván sportnak életét az Isten és embertársi szolgálatnak szentelte. Taxis lett, hogy a sofőrökhöz közel legyen. Autója tetején egy világító fehér kereszt, vészsziréna és több antenna van, mint a mentőautókon. Bent egy rövidhullámú adó-vevő készülék. Így ha valahol baj volna, mindjárt helyszínre érhet. A plébániáját, mint a házát, mindenhova magával hordozhatja. A Plébániája egy kápolna-autóból áll, egy kis mozgó restiből, ruhát és élelmiszert szállító kocsiból, hogy segíthessen a szegényeken. Végül van egy iroda helyiség. Kilenc munkaerő segít az apostoli munkában.

Először mindenfelé cirkálva kereste az alkalmat, hogy kapcsolatot teremtsen híveivel. A tapasztalat azonban igazolja, hogy célszerűbb egy helyben tovább időzni. Így aztán egy park szélén ütötte fel a sátrat. Szombatról vasárnapra virradó éjjel mindig legnagyobb a forgalom. Hat misét szolgálnak. A kápolnába csak hatvan személy fér el, a többi kint saját kocsijából kíséri a szent áldozatot. Ez könnyen lehetséges, mert az oltár üvegfülkéjében van és a pap szavait hatalmas hangszórók közvetítik. 17 közlekedési rendőr irányítja a forgalmat a

templombajárók miatt. Kik jönnek ezekre a misékre? Minden hét végén vagy ezer taxis, de minden taxiban átlag három vendég ül: pincérek, autóbuszvezetők, alkalmazottak, sokgyermekes családok tagjai és sokan mások. 1961-ben 70 ezer járművet számláltak meg a szombatról vasárnapra és parancsolt ünnepekre virradó éjjeleken. Hétköznapokon hat órát is tölt az atya irodájában. 1961 utolsó négy hónapjában 3976-an keresték fel plébánosukat. Ezek közül mintegy ezren gyónással fejezték be látogatásukat. Aquin atya családokat látogat, kórházakat és börtönöket néz meg rendszeresen. Hol családi botrányokat hoz rendbe, hol szegényeken segít, máskor meg eltévelyedettet vezet jó útra.

Igazi modern apostolság.

Kolbe atya, korunk vértanúja

1894-ben született egy kis lengyel községben Kolbe Rajmund nagytehetségű fiú. Papi pályára lépett. A lembergi ferencendi kisszeminariumba iratkozott és ferencendi szerzetes lett. Maximilián nevet kapta. Rómában végezte teológiai tanulmányait. Bölcsletről és teológiából fényes eredménnyel doktorált.

Nagyon szerette a Szűzanyát és Rómában megalapította a »Szeplőtelen Gárdáját«. Lengyelországban egy folyóiratot indított el »A Szeplőtelen lovagja« címen. Egymilliós példányszámban nyomtatták. Sokat dolgozott annak ellenére, hogy hajlamos volt a tüdőbajra és kétszer ki is tört rajta. A »Szeplőtelen városát«, Niepokalanowot létesített úgyszólván semmiből. Ebben a munkásközletségben néhány ferences atya dolgozott több mint 700 testvérrel. Évenként több mint kétmillió könyvet és folyóiratot adott ki. Mint aki nincs megelégedve munkájával, a missziókba ment. Japánban, Kínában, Burmában nyomdákat alapított. Egészsége nem bírta az ottani éghajlatot, visszatért. Hazájában érte a második világháború.

1941. február 17-én a rendház előtt egy fekete autó állt meg. Az SS-legények Maximilián Kolbet keresték. A varsói fogházba került, ahol a zsúfolásig összeszorult foglyokat vizsgált. Egy napon »inspekció« volt. Az ügyeletes, amikor megpillantotta a csuhát, mint vadállat nekiesett, bántalmazni kezdte. Olvasóját rángatta és többszörösen kérdezte: – Te nyomorult disznó pap hiszel ebben? – Majd pofonok következtek. A vér ömlött a szájából. Százányszor azt mondta hiszek, mindig újabb rúgás, ütés következett. Amikor az atya összeesett, bevágta az ajtót és elviharzott. Egy szép májusi napon az auschwitz-i haláltábor listájára került a neve. Ideszállították: a borzalmak, a hideg és éhség helyére, ahol az áldozatokat kínozták és emberi méltóságukban megalázták. Utolsó helyen voltak a zsidók, utolsó előtti helyre a papok kerültek. Itt szenvedett Kolbe atya. Mocsár kiszáritáson dolgoztak. Nehéz terhet emeltek. Ő összeesett. Az SS katona csizmás lábával rugdalta, ötvenet veretett rá. Az atya már nem mozdult. Ekkor lábával az árokba rúgta. Éjjel lopták be és kórházba került. Itt halálbüntetés tilalma mellett gyóntatott és készítette elő a betegeket a halálra.

A 14-es barakkba jutott. Néhány nap múlva megszökött egy fogoly. Ezért tíznek kellett a halálbunkerban éhen halni. Egyikük sem aludt. Reggel sorba állították őket és várakoztak a forró napon délután háromig. Többen összeestek. Ekkor egy kis pihenőt kaptak, de aztán újból sorakozó. Este érkezett meg a tábor parancsnoka. Elindult, hogy kiszemelje a tíz áldozatot. Akire rámutatott, annak a számát felírták. Kínos csönd, majd sóhajok, nyögések, majd egy hangos feljajdulás következett: – Szegény feleségem, szegény gyermekeim... többé nem látlak titeket! – Gajowniczek, lengyel őrmester volt. Elhangzik a vezényszó és váratlanul, még mielőtt elindult volna a gyászcsapat a halálbunkerbe, Maximilián Kolbe a parancsnok elé lépett, mire az fegyveréhez kapott. – Az egyik elítélt helyett szeretnék meghalni. – A parancsnok meghökkent: – Miért? – Öreg vagyok és semmire sem alkalmas. –

Melyik helyett akarsz meghalni? – A helyett ott, neki felesége és gyermekei vannak. – Jó menj velünk. – Az egyiknek töröltek a számát. A másikat felírtak.

Ez alkalommal az éhező elítéltek nem ordítottak átkokat szórva. A pap jelenléte csodálatos varázsú volt. Énekeltek, imádkoztak. Egy fogolyt bíztak meg a hullák eltávolításával. Ő mondta el Kolbe atya utolsó napjait. A középén állt, vagy ült és imádkozott. Nagyboldogasszony előestéjén már csak négyen éltek, az atya és három társa. A pap még ült és fennhangon imádkozott. Méreginjekciókkal végeztek a hóhérok velük. A holttesteket elégették. Idővel koszorúk és égő gyertyák kerültek arra a helyre.

Az irgalmasság szemtelenje

1866. aug. 30-án született a dalmáciai Szplitben don Lino, a szentéletű pap, aki csak azzal »rontotta el« szentségi hírét, hogy lopott. Apja Maupas nevű francia bevándorló, az anyja olasz színésznő. A fiúból ferencrendi barát lett. 22 éves korában már letette a szerzetesi fogadalmakat. Albániába küldték misszionáriusnak. Az akkori előírások szerint csak 24 éves korában engedték szenteléshez. Négy év múlva az olaszországi Parmaba küldték. A várost egy folyócska szeli át. A ferences kolostor a szegény negyedben állt a tulsó parton. Lino atya 30 éven át szakadatlanul járta a várost a folyócska egyik partjáról a másikra: a szegényektől a gazdagokig és vissza. Még 1908-ban is, amikor barrikád választotta el a két világot egymástól és éles golyók fűtyültek a levegőben. Amikor azonban észrevették, hogy jön a barát, megszűnt a barrikádon a káromkodás. A gazdagokat most egyelőre nem szabad szidni, mert a barát hozzájuk megy élelemért, Jézus-Máriát pedig azért, mert azok Lino atya barátai. A harc azzal fejeződött be, hogy 60 anarchistát letartóztattak. A barát azonban megjelent közöttük. Összeölelgette őket, nyugtatta őket... Hat hónapon át hordta nekik és családjaiknak az élelmet, amelyet a »vörösöknek« koldult össze. Jelen volt a bírósági tárgyalásokon. Mindegyiket védte azzal, hogy harcuk az emberi méltóságért folyt. Mind a hatvanat fölmentették. Szindikátusok tagjaival, munkásszervezőkkel, anarchistákkal levelezett.

A gazdagok többször meghívták ebédre. El is fogadta. Mikor azonban mindentől jól kiszedett tányérjába, egyszerre csak felállt és mentegetőzni kezdett, hogy »nem bír enni«. Ekkor engedelmet kért, hogy magával vihesse ebédjét. Előkerült egy zsíros papír, amibe mindent belerámolt. Végül egy üveget húzott elő zsebéből, ez megtelt olajjal és egy másik pedig ecettel. Boldogan vitte a padlásszoba szegényeihez. Ruhája folt hátán folt, maga pedig éhezett. Ebédjét rendszeresen másoknak adta. Hogy egészen le ne gyengüljön, ebéd előtt, még mielőtt a rendtársai bevonultak volna az ebédlőbe, titokban körüljárta az asztalt és mindegyik tányérból evett egy keveset. Ha az utcán leállította valaki: »Padre, megiszik egy pohár bort?« – úgy tett, mint aki felhajtja és megkóstolja azt, de aztán elővett a zsebéből egy üveget és azt mondta: »Engedelmevel...« és máris átöntötte. Két raktára is volt. Az egyik a kolostorban, a másik egy borbély mesternél. Gyakran ellátogatott a műhelybe és az itt várakozó gyermekeket tanította katekizmusra. Ezek egyikének rossz volt a cipője. Kézenfogta és elvezette a cipészhez: »Kérem szépen ennek a fiúnak lemérni a lábát.« Mikor az gyanúsán megkérdezte: »Dehát padre, ki fogja ezt fizetni?« – ránézett és azt válaszolta: »Tudja mit, hát tegyen már Ön is valamit a szegényekért.« A gazdag kereskedőre az utcán rászólt: »Jaj, milyen nagy folt éktelenkedik a kabátján. Egy ilyen tekintélyes ember nem járhat benne.« Erre az levetette a kifogástalan új kabátot, melyet ő mindjárt a szegény negyedbe vitt.

Harminc éven át járta a padlásszobákat. Jól ismerte azok lakóit és nyomorát. Egy árván maradt újszülöttet, akinek édesanyja hiányos táplálkozás miatt halt meg, egyenesen a polgármester asztalára tett és azt mondta: »Ezt a gyermeket ezentúl szoptassa Ön!« Mind gyakrabban lépett fel erélyesen, sőt erőszakosan, de még ravaszul is. Egy fukar, de jómódú

gazdától kályhát lopott egy padlásszobába. Nem ritkán, szinte megszokottan »Szemtelen barátoknak«, »az irgalmasság szemtelenjének« nevezték.

Fegyházi káplán lett. Ott virrasztott éjjeleken át a folyósón rózsafüzérét morzsolgatva. Egy hideg, fagyos éjjel gyermeket szült az egyik rabnő, a fegyházi kórház fűtetlen szobájában. Nem volt nehéz kitalálni, hogy az ártatlan még ott nyomban megfagyhat. Ferencrendi posztófelöltőjébe csavarta a csöppséget és elindult vele az utcára. Kihalt a város, fagyos az út, az ablakok mindenütt sötétek, a kapuk zárva. Csak a büntanya felől szűrönközött világosság. Most már mindegy, itt segítség kell. Elképedve nyitnak ajtót a barát előtt. A »pillangók« egyszerre szétröppentek, de ő utánuk szólt jóságosan: »Húgocskáim, ha maguk nem segítenek, ki lesz az éjjel az anyja ennek a kicsinynek?« Az öreg portásné tért magához leghamarább. A vendégeket kizavarta az utcára, az ajtóra ráhajtotta a zárat, nagy tüzet csaptak, körülállták és úgy melengették a gyermeket. Aztán megfürdették. Ő pedig távozott a fagyos éjszakában. Ki tudja, valahol még nem lesz-e szükség segítségére?

Mind gyakrabban látták őt az utcán falhoz támaszkodva lihegni. Ilyenkor a holtfáradt lélekmentőnek szánalomból egy erős kávét főztek, vagy egy cigarettát adtak szájába.

A padlásszoba egyik lakója végső nyomorban került gyermekágyba. Lino atya kolostori lepedőjét vitte el neki, hogy legyen mibe takarja az újszülöttet. Útközben még a sekrestyébe is betért. Összeszedte a vállkendőket, kéztörölőket, amelyek a miseszolgálatnál szükségesek. A babának ezekből ruhácskát lehet varrni. Az Oltáriszentség előtt így mentegetőzött: »Uram te azt mondtad, ha valakivel jót teszünk, azt Neked tesszük, hát most hogyan hagyjalak ruhátlanul, egyetlen lepedő nélkül?« A kolostorból még vitt tűzifát, gyapjútakarót és élelmet, hogy az újszülött ne maradjon ismét árván.

Sokszor kért már rendtársaitól segítséget. 1924. május 14-én így szólt: »Csak most még egyszer az életben segítetek, többé sohasem zaklatlak titeket.« Azok nevettek rajta, hiszen ismerni kell Lino atyát. Ő elment Barillo vállalkozó lakására, hogy egy munkanélküli részére elhelyezést könyörögjön ki. Összeesett, szíve többé nem dobogott. Az orvos mire odaért, csak megállapíthatta: a halál oka fáradtság és kimerülés. A halálhírt az újságok is hozták. A rabok egészen megrendültek, az egyik elájult. Egész éjjel virrasztották, koporsóját gyalulták. Őt órákor reggel megkezdődött a felvonulás a koporsó előtt. Sírva csókolgatták lábait. Ők vitték a temetésen a holttestet. Mind a négyszáz rab kísérte. Az egész város megmozdult. Csodák csodája, a megbélyegzett bűnözők, habár könnyen eltűnhettek volna a tömegben, valamennyien visszatértek a zárkába.

Egy hírhedt ateista ügyvéd is ott lépegetett a menetben lehajtott fővel, kalappal a kezében. Megkérdezték: »Doktor úr, hát ön ugyan mit keres itt?« Azt felelte: »Ideje, hogy én is itt legyek. Hát igen, igen... szent Ferenc vissza-visszatér.«

Paul Schulte a repülő misszionárius

Nem régen temették el a világ első röpülő misszionáriusát, a délnyugat-afrikai Swakopmundban 75 éves korában. Sírjára egy törött propellert és Mária-oblata szerzetesrendi keresztjét helyezték. Feledhetetlen marad azon törekvésével, hogy fellendítse a missziókat és motorizálja az egyházi személyeket.

1895-ben született Magdeburgban. Megtanult repülni még az első világháborúban. Azután a magánpilóták vizsgáját szerezte meg. Sajnos rendtársait nem tudta már arra fellelkesíteni, hogy a repülőgépet is vegyék fel a missziókba közlekedési eszköznek. Erőltetve, csak 1927-ben sikerült megalapítania a »MIVA« társulatot (Missziós Közlekedési Munkaegység), amelynek első elnöke, az akkori kölni városelnök, Konrad Adenauer volt.

Schulte atyának köszönhetjük ma, hogy a katolikus missziót felszerelték motoros közlekedési eszközökkel szárazon és vízen, és hogy végre misszionáriusaink »megszár-

nyasodtak.« XI. Pius pápa egész el volt ragadtatva »Isten szárnyasának« törekvéseivel. 1931-ben a dél-afrikai misszió elég jól volt motorizálva és légi közlekedéssel ellátva. Az említett pápa beszélte rá Schulte atyát, hogy szervezze meg a távol-északi eszkimók misszióját. Ő ezt meg is szervezte repülő által. Tizenhárom évig egészen az eszkimóknak szentelte életét. Neve fogalom lett a missziókban. A második világháborúban a német püspökök a szétszóródott német katolikusok lelki gondozásával bízták meg. 1949-ben egy »MIVA« egyesületet létesített a nagytavú apostolkodásra, a szétszórt és messzire élő hívek részére. Sok papnak szerzett mopedet, motorkerékpárt, kis automobilt és kombit, amelyek oly nélkülözhetetlenek a korszerű lelkipásztorkodásban. A levegőszelés azonban mindvégig szenvedélye maradt.

Munkájáért a legnagyobb elismerést kapta. Kitüntették a szövetségi kereszttel...

Utóbb a 75 éves Schulte atya elhagyta a »MIVA« elnöki székét és elment egy elhunyt missziós pap helyére Afrikába, aki rendtársa is volt. Itt érte a halál és itt is temették el.

Botrányos bankett

Don Gracia Herreros, kolumbiai pap, ismert a rádió és TV emisszióival. Nagy bankettet rendezett a bogotai Tequendamaban, az ottani legdrágább hotelban. Csak 300 jegy volt, de szörnyű drágán adták, 600 dollár egy jegy (750.000 r. din). Jelen volt a köztársasági elnök, körülötte a miniszterek, diplomaták, gyárigazgatók és feleségeik.

Mégsem volt ez olyan, mint más bankett. A teremben egyetlen dísz a kereszt volt. A vendégek maguk előtt csak egy pohár vizet találtak, kevés rizst és egy tányérka sóbavízbelevest. Garcia atya így imádkozott: »Áldd meg Uram ezt a vizet és rizst, amit fogyasztunk. Könyörgünk azokért, akiknek ettől több ennivalójuk nincsen.« Ezután rövid beszédet tartott.

»Ez a bankett botrány, de ma szükséges a jónak a botránya. A világot megrendíti a rossznak a botránya, a rossz kívánságoké, a gyűlöleté, az atombombáé, az erkölcstelenségé... nyomorúság botránya, amely mellett még a keresztények is hallgatólag haladnak el. E vacsorának a jövedelme 300 család javára megy, akik megköszönve önöknek, élhetnek Isten gyermekeihez méltó életet. És ez az önök javára is megy, mert nagyobb öröm adni, mint kapni.

A bankett igen rövid volt. Mindegyik jelenlevő elvitte emlékebe a tálacskát, amelyből evett. Többen talán először ettek ilyen szegényes levest.

A nemzetközi nyelv és érzés ápolója

1973. július 28-án nyitották meg Belgrádban az 58-ik eszperántó kongresszust, amely egy hétig tartott. Feltűnt egy mindig vidám megjelenésű ferencrendi pap: Albino Ciccanti.

Szépen, folyékonyan beszéli a nemzetközi nyelvet. 18 éves korától foglalkozik vele és egész életét ennek a mozgalomnak szenteli. A közép-olaszországi Ascoli Piceno-ban született 1930-ban. Már a 46-ik bolognai világkongresszuson részt vett teológus korában és tagja lett a szervezetnek. Most Riminiben az adriai kis faluban él. Itt alapított egy eszperántó központot. Már néhány éve elnöke az olasz katolikus eszperántó mozgalomnak és az eszperántisták világszövetségének delegátusa.

1965-ben terjedt el a hír először, hogy közreműködésével elhangzott az első szentmise eszperántón. Ettől kezdve az eszperántó is az Egyház liturgikus nyelve lett. Most már keresztel, esket a nemzetközi nyelven. 1973. július 10-én Luxemburgban esketett egy fiatal párt: Petro De Smedt belga fiút és Ejoko Hata japán lányt.

Utazva a kongresszusokra gyakran szerepel rádióban, TV-ben, vagy újságokban. Egyes újságírók szerint a legtöbbet fényképezett és megszólaltatott papi személy a világon. Nagyon

sokszor utazik »aviostoppal.« Riminiben egyedülálló közösséget létesített, amelyben szent Ferenc eszméit megismerteti az eszperántistákkal és a ferencrendieket az eszperántóval.

Páratlan hősiesség

1936. május 3-án tért haza szülőföldjére a földműves családból származó flamand fiú. Antwerpenben különös fogadtatásba részesült. Ágyúk lövöldöztek tiszteletére. Hadsereg sorakozott fel. Egy bíboros jött üdvözölni piros palástjában. A haza nevében a miniszterelnök köszöntötte. Egy király hajolt meg mélyen az előtt, aki visszatért hazájába. Minden harang megszólalt a tiszteletére, zászlók lobogtak a szélben, gyerekek virágokat szórtak elébe.

Ki ez, aki császári módon vonul be itt? Egy katolikus pap, Damján de Veuster, a szeretet vértanúja. Földi maradványait hozták haza. A távoli Csendes-óceán egyik szigetén adta életét a leprás betegekért. Egy pap, aki önként ment Molokára, a halál szigetére, hogy feláldozza egészségét, fiatalságát a szenvedő betegekért. Fáradhatatlanul ápolta őket, keresztelte és gyóntatta, vigasztalta és temette az élet számkivetettjeit. Végül maga is áldozata lett a leprának.

Született 1840. január 3-án, meghalt 1889. április 15-én.

Ugyan kérlek, e katolikus papon kívül találnál-e valakit, aki jó fizetésért elmenne a halálszigetére betegekért ápolni? Igenis van. Íme méghozzá egy rotterdami nagy biztosító-intézetnek az igazgatója, akit úgy szólítanak Msgr. Bakker. Csak egy a baj, hogy nincs, aki ezt neki megfizesse. Ő nem is várja munkájáért a fizetést, de azért a leprásoknak igen sok pénzt gyűjt össze és Kamerunban sorba építi a leprások kórházát.

Ugyan mi tudta rávenni ezt a bankigazgatót, hogy lemondjon kényelméről, gazdagságáról, hogy elmenjen leprásokat ápolni? Megvallom, semmiféle aranyért, ezüstért nem ment volna ő oda, de mégis vállalkozott Krisztus iránt szeretetből. A Gondviselés ugyancsak különös utakon vezérli néha az embereket. A bankár mindig példás katolikus volt. Nyolc gyermekes apa, aki három fiát adta a jezsuita rendbe. Felesége halála után, a már idősebb pénzember maga is papi pályára lépett. Rómában tanult. 63 éves volt már, amikor felszentelték. Ő maga kérte, hogy Kamerunba helyezték. Kamerun területe körülbelül akkora, mint Franciaországé. 30.000 leprás beteg van ott. Mindjárt tervet készített: 12 helyen kell leprás állomást létesíteni kórházépületekkel és templomokkal. Gyűjtéshez fogott. Régi bankárkori ismeretei, képességei most jól jöttek. Főleg Kanadában és Dél-Afrika jómódú holland telepesei közt talált támaszra. Az állam is nagyban hozzájárult ehhez az akcióhoz. A gyógyszer és kórház még nem minden. A dollár mellé papokra is szükség van, – sürgeti Bakker atya a missziós lelkületet. Több fiatal elszánta magát a 70 éves öreg példájának követésére. Otthagyták eddigi állásukat, hogy papságra készüljenek. Msgr. Bakker tehát csak egy azokból, akit Damján de Veuster példája megnyert.

Légér bíboros, Kanadából elhagyva híveit, Kamerunba ment leprásokat ápolni.

Ma mintegy 1400 pap és nővér és segítőtestvér dolgozik 300 leprás telepen. Kérdezzük, mi volna az emberiség a kereszténység e fizetetlen munkásai nélkül? Az egyetlen indítók a hősi elszántságra az örökkévaló javak, amelyeket a világ ma olyan nagy buzgalommal letagad. Vegyük csak el a hitet, vajon lesz-e a jövő emberiség részére hős, szent, vagy apostol?

Krisztus ma is körüljár apostolai által: gyógyít, vigasztal, tanít, segít és megvált...

A csavargók apostola

Mario Borelli ötödik a sokgyermekes családban. Nyolcéves korában már úgy kell dolgozzon, mint egy felnőtt. Tizenhárom éves volt, amikor elhatározta, hogy mindenáron pap

lesz. A szegények, végső nyomorban lévő apostola akar lenni. Miért elszakadni a nincstelenektől? Csak azért mert pappá szentelték?

Bátorságot vett magának és bekopogott Nápoly érsekéhez: Ascalesi bíboroshoz. A csavargók lelkipásztorkodásához kért engedélyt. Ezekkel még senki sem foglalkozik. A bíboros csóváltatja fejét. Igen veszélyes dolog. Hiszen ezek naponta betörnek, templomokat és plébániákat is kirabolnak, munkanélküli csavargók, a társadalom legveszedelmesebb elemei. Halasztást kért. Tíz nap múlva don Mario ismét megjelent előtte, most már egész sereg fényképpel illusztrálja a csavargók életét. A bíboros elszörnyülködik, bárcsak soha se látta volna ezeket a képeket. Végül is engedélyt ad a munkához, de nagyon a lelkére köti, vigyázzon, mert életével játszik. Don Mario boldogan röpült övéihez. A birodalma, a nyomornegyed Nápolytól Herkuláneumig terjed, nyolc borzalmas kilométer, amelyet hogy ne lássanak a vendégek, a városelnök betonfallal kerített el. Mögötte azonban leírhatatlan a látvány, amelyet 120 napon át kutatott át. Sár, gödör, patkány, szemét, egyszobás lakások fojtott búzban, tíz gyermekkel... betegek, kamaszok a híd alatt, sötét sarkokban... Csavargó lett a csavargókért, híd alatt hált, betonon pihent, mint ők.

Mikor a fiúk először látták, összehúzták szemöldöküket: Ki ez? Mit akar itt közöttük? 165 cm magas, túl alacsony... Szakadt ing rajta, éppen úgy köpköd mint ők, ugyanúgy bolhászkodik és vakarózik a nyakán... Mégsincs bizalmuk hozzá. Ez mind kevés ahhoz, hogy sajátjuknak nevezzék. Amikor megkínálta őket amerikai cigarettával és igazi dollárral, fölébredt bennük az érdeklődés: »Úgy látszik ügyes.«

– Mário vagyok – mutatkozik be az esti homályban egy csoport fiúnak. Az elemlámpa fénye villan egyet az arcán. Tízen is kutatják egyszerre az őszinte baráti arcot.

– Pfuuj, ez pap! – köp a földre az egyik, a másik pedig egyenesen arcába. Ő nyugodtan letörli és mondja:

– Te malacfülű, szerencséd, hogy nem tegnap csináltad ezt, mert a nyakad kitekertem volna. Most is elintézhetnélek, de engedem mulassál egy kicsit, hamár kedved van. Üljetek le és hallgassatok meg, de ha ezt nem akarjátok, el is mehettek. Semmi baj azért...

A fiúk bámulnak zavarukban. Mit akar? Bolonddá akarja tenni őket? Don Mario ajánlatot tesz nekik, hogy költözzenek vele az új szállásra, amelyet most talált részükre. Itt jobbat alszanak, lesz mit egyenek és élvezetesebben játszanak...

– Én máris megyek. Természetesen, aki akar, az marad. – Megindult. Tudta, hogy ez döntő pillanat. Egyszer csak hangokat hall. A fiúk tárgyalnak. Győzött. Az utcagyerekek (scugnizzi) elindultak utána. Követik az elhagyatott Mater Dei templomig, a város közepéig. Ez az ő háza. Odaadta gyermekeinek. A tíz gyermek ezen az estén aludt először ágyban a milliós városban. Mintha otthon lennének édesanyjukkal, saját ágyukban.

Így kezdődött ez 1950-ben. Lassan a templom mellett intézet épült, a templomot is megjavították. Százon fölül van a gyermekek száma, akik szeretetre, emberségre találtak. Egy író így szól erről a »Napnak a gyermekei« c. könyvében: »Sehol sem találtam ennyi szeretetet, melegséget, egy otthonban sem.« Egy csöpp a tengerben, de mégis valami. (200.000 munkanélküli, 50.000 írástudatlan gyermek...) A fiúkkal lakásokat emelt. A hétezer nyomorgó családból sokan kaptak új lakást.

Don Mario azonban nem tud még nyugodtan aludni. Amikor a Miatyánkot mondja és magyarázza így szól: – Istentelenség a szegény embernek csak holnapra adagolni a reményt, vigasztalni a mennyországgal, csakhogy megnyugodjék szegénységében. Nézzétek a Miatyánkot a szentmisében! Megadja a mindennapi kenyerünket ma, nem pedig holnap. – Öröm tölti el most már három paptársával együtt, amikor látják hogy a fiúk lefekvés előtt hányják magukra a keresztet. A sok ezerből, akikre csak a rendőrségnek van gondja, megmentettek néhány százat.

Telefon a lelkipásztorkodásban

Nagy városban elképzelhetetlen az élet telefon nélkül. A legtermészetesebb dolog, hogy a lelki problémákat és plébánia ügyeket telefon által intézik. Párizsban például a magyar hívek 50–100 kilométernyire is vannak a magyar lazarista misszós plébániától. Ha valaki misére akar menni, előbb megkérdezi telefonon, hogy mikor lesz az. Temetéseket, keresztelőket, betegellátásokat senkinek sem jutna eszébe személyesen bejelenteni. Erre való a telefon. Sőt a betegek, kétségbeesettek vigasztalása is sokszor történik így. Órákon keresztül folyik a beszélgetés, a kapcsolatok fenntartása. Egy állandóan ott ül a telefon mellett.

A nyugati országokban már rendszeresen megszervezett a telefon általi apostolkodás. Családi perpatvar, öngyilkossági szándék, lelki aggodalmak, züllés, anyagi nehézség, hitbéli kételyek, házasságkötéssel kapcsolatban fölmerült kérdések, képezik a beszélgetések témáit. Gyakran anyagi nehézségek, segítséget kérő jajok, gyónással kapcsolatos lelkiismereti panaszok kerülnek szóba.

Segítő társak is kellene. Egy személynek igen fárasztó több órán át beszélgetni. Azonkívül, ha valahová sürgősen hívnak, nem hagyhatja el a telefont. A közlekedési balesetek, kórházi hívások esetére külön csoportot bíztak meg, ez az ún. SOS akció.

„Ad bestias”

A római breviáriumban nem ritkán találkozunk ezzel a kifejezéssel. Értelme: a vadállatok elé. A »hülye császárok« kora nem elégedett volna meg egy-egy mai szintű sportmérkőzés izgalmával. Sokkal érzelmekelőbbet akart látni. A rabszolgák és gladiátorok élet-halálra menő küzdelmeit nézték előszeretettel. A keresztényüldözés idején őrzőgőssé fajult e szenvedély, amikor védtelen emberek a kiéheztetett vadállatokkal viaskodtak.

Mintha ennek a kornak a szelleme lobbant volna fel 1965-ben Kongóban. Az újságok szerint 150 papot végeztek ki. Leopoldvillben 31 papnak összekötötték kezét és lábát és a gyorsfolyású Rubi folyóba dobálták, ahol krokodilus szörnyetegek falták fel őket. 25 holland és 6 belga papnak volt ez a sorsa. Ugyancsak 19 szerzetes nővér került a vérengzők kezébe. Ezekről csak annyit tudunk, hogy kínozták őket. Holttestüket nem találják.

A vértanúkról tudjuk, hogy nagyon vigyáztak, hogy semmilyen politikai ügybe ne keveredjenek. Tanították az afrikai népeket arra, hogy minden ember testvérünk és mindenkit szeretnünk kell. Ezek a misszionáriusok voltak az elsők, akik Afrikában tanították írni-olvasni a gyermekeket, ők alapították az első iskolákat és kórházakat és máig is egyháziak irányítják azokat.

A nagy vérengzés után újabb misszionáriusok indultak el Kongóba. Leírhatatlan az az öröm, amellyel fogadták őket a hívek. Az Egyház úttörői zsoltározva lépnek a vadállatok elé is.

Padre Mariano da Torino

Paolo Roasenda 68 évvel ezelőtt született. Egyetemi tanár lett. Latin és görög nyelvet tanított. 37 éves korában egy jól végzett lelkigyakorlat után kapucinus lett. Az emberi lélek jó ismerője. Testvére Magdolna így korholta: »Amikor szerzetespap lettél, azt hittem, végleg búcsúzol a világtól, de te annak imádottja lettél.« Valóban nem közönséges az a rajongás, amellyel az olasz televízióközönség körülveszi Mariano atyát. Azt állítják csak az amerikai Fulton Sheen lehet tőle népszerűbb. Több éven át lépett fel vallásos programmal. 1968 nyarán Itália különböző városában tartott előadást: színházakban, mozitermekben,

sportcsarnokokban, de soha templomokban. Néha több óráig beszélt és vitatkozott hallgatóival. Egyszer Mina, híres énekesnőt és egy fontos labdarugó mérkőzést sugározott a televízió. Ebben az időben kellett volna föllépjen Mariano atya is. A próbát kiállta. Hallgatóinak száma nem csökkent.

Igen szemléltetően adja elő mondanivalóját. A mindennapi százalmas veszekedések nevetségesebbé tételére két kis pörlekedő babát hoz a stúdióba. Amíg válaszol egy panaszkodó édesapának egy futballabdát próbál ki, fel van-e eléggé fújva és rugdalja a nézők előtt. Közben így magyaráz: A labdarúgás magábavéve éppenséggel nem tartalmaz nagyobb veszedelmet, mint maga az élet. Egy kis orrvérzés időről-időre nem lesz senkinek sem kárára. A labdarúgáshoz hasonló játék inkább javára van az embernek, ha a játékosok tisztelik a szabályokat és egymást. Az élet is tud nagyon veszélyes lenni, ha nem tartunk tiszteltben bizonyos törvényeket, amelyeket minden teremtmények Edzője ír elő.«

Az anyának, aki lánya jövőjéért aggódik és el akarja ítélni a női sportot, így válaszolt: »Ha a sportot helyesen értékeljük, nem összeegyeztethetetlen a nő keresztény szerepével és életfeladatával. Azok a sportágak, amelyek nem felelnek meg a nőnek, el kell hagyni. Ők ezekkel nem is igen foglalkoznak. A sport ma egy bizonyos önmegtagadás. Nehéz feladatot állít fel és lemondást követel. A lány sporttal edzi testét és tartja féken és erősíti akaratát önfegyelemben. Így szoktatja magát rá az áldozatokra.« Ezután egy példát hoz fel, a nyolcszáz méteres futás bajnoknőjét. »irigylésreméltó győzelme után üresnek találta a földet, nem volt mit keresnie itt. A földi pálya túl rövidnek tűnt az ő kimeríthetetlen vágya előtt. Ezért más pályára futott ki: az örök csúcsok felé. Isten is akarta, hogy közel legyen hozzá. Ma hálálkodik, hogy a sport kolostorba vezényelte. Más, könnyebb életút sohasem juttatta volna ide őt. Bizony a könnyelmű élet nagy számban rabolja el a fiatal lányok életét.« Ezután megmutatta a híres sportoló szerzetesnői fényképét.

Érdekes volt a modern világ »kegytárgyainak«, a babonás bálvány-idólok elítélése. »Nézzétek ezt a patkót, lóhere levelet... milyen nyomorúságosan semmik és milyen értéktelen idolkái a hiszékeny világunknak... Gondoljátok hogy ez hozza a szerencsét? Ezek a komédiák helyett miért nem viselnétek érmecskét? Igaz az érmecske sem hoz szerencsét, de legalább eszünkbe juttatja a jó mennyei Atyát, aki sohasem hagyja el gyermekeit. Ez pedig összehasonlíthatatlanul nagyobb szerencse.« Ezután felkéri nézőit, küldjék el idolkáikat. No, volt a postásoknak dolga. Sok rozsdás patkót, fekete macska és házinyúl lábat, herelevelet és kopott pénzdarabot, hordtak össze. Ezenkívül rengeteg levél érkezett, melyre hűségesen válaszolt.

Nemcsak barátai, de irigyei is vannak. Egyszer két személy gázzal akarta megölni, de hallva padre Mariano kellemes hangját, amelyből csupa életreserkentő erő csengett, elzárták a gázt, de megnyitották lelküket a kegyelem előtt.

Mi a titka föllépéseinek? Ő nevetve ad választ: »Két karmelita és egy kapucinus női zárda van, amelyben szüntelenül imádkoznak értem. Egy nővér, a valamikori százméteres síkfutás bajnoknője, minden éjjel, amikor befejezik közös imájukat, még egy egész órát virraszt az Oltáriszentség előtt páter Mariano emisszióinak sikeréért. Ezek a siker kulcsai, csakis ezek.«

Még régebben megegyezett egy rendtársával, hogy ha egyikük megtudja, hogy a másik gyógyíthatatlan beteg, közlik ezt egymással. Mariano atya kórházi ágyban feküdt: tumor volt a máján. Hiába végeznének rajta műtétet. Egyszer csak jön a barátja és figyelmezteti az örökkévalókra. Ő félre érti. Ekkor nyíltan megmondja neki, hogy betegsége gyógyíthatatlan. Ő egy pillanatra úgy látszott elveszti egyensúlyát, de azután mindjárt nyugodtan viselkedett. Öröm sugárzott szemeiből. Megélte ő már ezt a percet előbb is. Alig várta a nagy találkozót.

„A szegények kistestvérei”

1946-ban különös munkához fogott egy csoport párizsi fiú. Megfogadták, hogy nem nőülnek, hanem másokért élnek; elhagyatottak, öregek és szegények ápolására szentelik életüket. Mennyi, egy ilyen világvárosban, a beteg, életunt öreg? Itt nem is annyira a kenyéradás a fontos, hiszen igen sok egyesület és maga az állami szervezet biztosítja többé-kevésbé minden polgárnak a legszükségesebbet. Sajnos azonban az egyesületek előtt egy szenvedő öreg többször csak egy számot jelent. Ha kenyér volna is, de nincs mellé mosoly, szeretet, vigasz, együttérzés, figyelmesség, amely szintén óriási hiánycikke az emberi életnek. Az ember bele is halhat a szeretet hiányba. Idősebb személyeknél gyakori az, hogy feleslegesnek, mellőzöttnek, kizártnak tekintik magukat. Ez a csoport katolikus fiú arra kötelezte magát, hogy enyhíteni fogja az öregek fájdalmát, magányukat édessé teszik. Sohasem visznek ajándékot virág nélkül. Mennyi öröm fakad egy idős asszony szívében, amikor ismeretlen fiú lép ágyához egy csokor virággal, egy fél órát elcseveg vele, megvigasztalja, megkérdezi mit akar és teljesíti kívánságát. Hoz neki vizet, kenyeret, cukrot, teát, kávét, vagy egy ebédet. Húsvétra kétezer kivirágzott rózsát helyeztek vázába a már elvirágzott életsorsok felvidámítására. Karácsonykor még ettől is többet: hatvanezret.

Egész havi nyaralást biztosítanak a fáradt életvándoroknak. Amikor az egyik mosoly apostolnak azt mondta valaki, hogy mindez eltúlzott, azt felelte: »Mi Krisztust szolgáljuk testvérünkben és ez sohasem sok és eltúlzott.« Ha a nyaralásban résztvevő öreget kérdezzük meg, az pedig így válaszol: »Feledhetetlen emlékekkel tértem haza. Ebből fogok élni 5–6 hónapon át. Azután pedig egy újabb 5–6 hónapi reménykedés következik.«

Hogy az öregeknek örömet szerezzen, egy Armand nevű jótevő 1946-ban eladta kastélyát és letette fogadalmát a Notre Dame-ban. Azután másik 40 is csatlakozott, majd ezekhez 400 segítőtestvér és számtalan más is felkínálta segítségét. Ezek ötezer öregről gondoskodnak. Karácsonyra 150.000 csomagot küldtek szét.

»A szegények kistestvérei« nem elégednek meg csak ennyivel. Egy távoljövői tervet dolgoztak ki. Ismeretséget kötnek egyetemi hallgatókkal, jogászokkal, szociológusokkal, politikai iskolák tanulóival, akik talán nemsokára fontos irányító szerephez jutnak, akik maholnap a törvényeket szabják. Miért ne jelenne meg egyszer egy törvény, amely védelmébe veszi a lemaradottakat és öregeket? Ezek a fiatal egyetemisták már most sokat segítenek az apostoli munkában. Egy évi szolgálatra is fogadnak fel önkénteseket. Ezek kiképzést kapnak a kórházi ápolásban, mindenekelőtt a mosoly és szeretet gyakorlásában.

Az öregek nyaralója immár húszra emelkedett. Elnevezték ezeket »Boldogság kastélyainak«. Nagy port vert fel egy 60 éves házassági jubileum, amelyet a testvérek különös fényvel ünnepeltek meg. Az idős házaspárnak egy aranygyűrűt ajándékoztak igazi gyémánttal. Sokan zúgolódtak e »pazarlás« miatt. Erre a nagy vitára, amelyről a lapok is írtak, egyszer levél érkezik: »Ismerem önök önfeláldozó munkáját. Mindezért és főleg azért a bizonyos gyűrűért, fogadják ajándékba birtokomat.« Ez egy tágas régi kolostor volt, amely az egyesület nyaralója lett és egyben szellemi központja és irányítója a szervezetnek.

Gyermek-falvak

Don Olinto Marella XXIII. János pápa iskolatársa volt. Kevesen tudták róla, hogy igen tanult ember volt. Filozófiából és teológiából doktorált. Külső megjelenése azonban nagyon egyszerű volt. Halála előtt (87 évig élt) egy bocsánatkérő levelet írt, amelyben vádolja magát lustaságról, keményfejűségről, amelyekért már gyermekkorában sok szidást kapott anyjától. Valójában ki volt ő?

Bolognában francia sapkával kéregetett a piacon, utcán, színház és mozi előtt, de soha sem szólt egy árva szót sem. Csak odanyújtotta sapkáját. Az öreg szakállas, kopott ruhájú pap jelenléte elég bizalomkeltő volt. Az emberek dobálták az aprópénzt, a semmibevert »fillérekéket«. És íme ezek mit értek?

Don Marella ezen a pénzen 18 intézetet épített a szegény gyermekeknek. Összevéve ezekben az intézetekben ma, csak kenyérré, kiadnak egy millió lírát. Már fiatal pap korában elkezdte a szegény gyermekeket támogatni. Legnagyobb műve: »a Fiúk városa« Bologna mellett. 8500 fiú él itt és tanulja mesterségét. A városban van műhely: asztalos, cipész, szabó, kőműves, nyomdász mesterséghez.

A gyermekeknek don Marella épített ambulánsot, templomot, óvodát. A munkásoknak lakást. Egyes újságok is segítettek neki a gyűjtő-akcióban.

A háború alatt a németek ki akarták végezni, de amikor megtudták, hogy hány szegény élete függ ettől az egy paptól, szabadon bocsátották, a már fal felé fordított papot.

1972. jan. 1-én a Pápa látogatást tett a »fiúk városában« (Città dei ragazzi) a szegény és elhagyott gyermekek nevelésének központi intézetében, amelyet a második világháború végén alapított msgr. John Patrick Carrol Abbing Rómában. 150 tíz-tizennyolc éves fiú van itt. Az intézet az öngazgatáson alapszik. A fiúk választják az elnököt és az irányító-tanács tagjait. Külön pénztáruk is van. A kápolnájukban misézett a Pápa.

A fiúk városa a missziókból is ismert már. Nagy eredményekről számolnak be az újságok.

1902. okt. 25-én született egy Milánó melletti faluban don Carlo Gnocchi (Nyokki). Két éves korában meghalt apja. Talán ezért voltak olyan közel hozzá később az árva és nyomorék gyermekek. 1925-ben pappá szentelték. Gyermekek nevelésével foglalkozott. A második világháborúban katonai lelkész volt. Hazatérve gondoskodni kezdett elesett katonák gyermekeiről és a háború legsúlyosabb nyomorultjairól. Egy este asszony állít be fiával. A fiának a bomba mindkét lábát letépte. Don Carlora bízta a szerencsétlent és azon nyomban el akart tűnni. A fiú kétségbeesetten szaladt anyja után és kiáltozott. Az asszony visszajött, sírt, megcsókolta fiát, majd elvette mankóit és úgy menekült el. A pap megrendülve sietett a gyermekhez s amíg szeretetének minden melegét meg akarta mutatni, terveket szőtt az ártatlan szenvedők megsegítésére. Életében 600 háborús rokkant gyermeken, vagy gyermekparalízisben szenvedőn segített. Ma 12 ilyen intézete van: amelyekben 3000 gyermek talált otthonra.

Vajon Krisztus apostolai nélkül nem volt senki sem, aki látta volna a társadalom nyomorultjait? Don Carlo olthatatlan szeretetét a rokkant gyermekek iránt igazolja végrendelete. Halála előtt két vaknak ajándékozta szeméit: az egyiket Silvio Colagrande-nak, a másikat Amabile Battistello-nak.

Halálának tíz éves fordulóján 1966. febr. 28-án a milánói székesegyházban a »Pro Juventute« intézményekből, amelyeket ő alapított, ott voltak a rokkant gyermekek képviselői. Ez alkalommal a rokkant gyermekek imáját azok olvasták fel don Carlóért, akik tőle kapták szemüket és azelőtt teljesen vakok voltak. Ott volt Milánó polgármestere is, aki emléket állított don Carlo sírjára.

A gyermekek nem maradtak árván. Ernesto Pisoni lelkész vette át az irányítást. A szeretet fáklyáját tovább kell vinni.

Jézus szól papjaihoz

PANASZ: Az aratni való sok, de a munkás kevés.

PARANCS: Menjetek és hirdessétek: Közel van az Isten országa.

ÓHAJ: Ne szerezzetek se arany, se ezüst, se réz pénzt övetekbe.

TANÁCS: Legyetek okosak, mint a kígyók és ártatlanok, mint a galambok.

JÖVENDŐLÉS: Miattam helytartók és királyok elé hurcolnak titeket.

BÁTORÍTÁS: Minden szál hajatok számon van tartva. Ne féljete!

KIFOGÁS: Aki atyát, anyját jobban szereti, nem méltó hozzám.

JUTALOM: Mindaz, aki elhagyja értem otthonát, százannyit kap.

ÍGÉRET: Én veletek vagyok mindennap a világ végéig.

KÉRDÉS: Jobban szeretsz, mint ezek?

KÖVETÉS: Aki utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye föl keresztjét mindennap és kövessen engem.

KÜLDETÉS: Vigyétek az örömhírt – hirdessétek az evangéliumot.

Jézus szól az ifjakhoz

Jézus ma is beszél, szól, kér, küld papjai által. A világ megváltás művét, az élet megszentelés munkáját általuk valósítja meg. Nem csak a technikában kell haladnia e kornak, hanem emberiségben, szeretetben, igazi szellemi és lelki nagyságban.

Elolvastad a változatos és az élet minden síkjáról összeválogatott hősies példákat. Ideje, hogy magadnak felvesd a kérdést: korunk sok bajainak orvoslására, nem tudnál-e te is bekapcsolódni a megváltás nagy munkájába? Nem élted-e meg magadban egy-egy megrendítő példánál az isteni kegyelem szólóítgatását? Bizonyára átérezted a néhány oldal olvasása közben, milyen fontos szerepe van az apostoli lelkeknek korunk kialakulásánál, a haladás nagy munkájában.

E sorokban is egy felhívás hangzik el. Jézus keres magának követőket.

Keresztény üldözőből apostol

Szent Pált Néro császár keresztény-üldözésének idején fejezték le 64 körül. Hivatásáról azt mondja: »Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok.« Ő maga beszéli el, hogyan lett Saulból Pál.

»Zsidó ember vagyok, a ciliciai Tarsusban születtem, de Jeruzsálemben nevelkedtem Gamálieel rabbi lábánál. Az ősi törvény szigorú megtartására tanítottak és Isten buzgó híve voltam, akár ma ti is mindannyian. A keresztényeket halálosan gyűlöltem, férfiakat és asszonyokat kötöttem meg és vettem börtönbe. Maga a főpap és tanács a tanúm erre. Levelet is kaptam tőlük és úgy mentem el Damaszkuszba, hogy az ottani híveket megkötözve Jeruzsálemben hurcoljam megbüntetés végett. Azonban, mikor már Damaszkuszhoz közeledtem, délfelé hirtelen mennyei fény sugárzott körül. A földre zuhantam, majd hangot hallottam, amely így szólt hozzám: Saul, Saul, miért üldözöl engem? Erre én megkérdeztem: Ki vagy Te, Uram: Ő pedig így válaszolt: Én vagyok a názareti Jézus, akit te üldözöl... Kísérőim kezemnél fogva vezettek és így értem be Damaszkuszba. Itt a keresztség által lemosták bűneimet... Jézus azt mondta nekem: Menj, én messzire küldelek a pogányok közé.« (Ap. Csel.)

Apostoli működéséről ezt olvassuk a Korinthusiakhoz írt leveléből: »Sokat fáradoztam, börtönbe többször vetettek. Mődfelett sok verést kaptam, sokszor forogtam halálveszélyben.

A zsidóktól ötször kaptam egy híján negyvenet. Háromszor megbotoztak, egyszer megköveztek. Háromszor szenvedtem hajótörést. Egy nap és egy éjjel a mély vízen voltam. Sokat voltam vándorúton. Veszélyben forogtam folyóvizeken, veszélyben rablók miatt, veszélyben népem részéről, veszélyben a pogányok között. Veszélyben városokban, veszélyben a pusztán, veszélyben a tengeren, veszélyben hamis testvérek között. Fáradtam és kínlódtam, sokat virrasztottam. Éheztem és szomjaztam, gyakran böjtöltem. Fagyoskodtam és ruhátlan voltam...«

Az igazi apostol magáról megfeledekzik Isten országáért.

Az isteni hívás

A jezsuitákra azt az alaptalan koholmányt fogták, hogy éjnek idején odalopakodnak növendékeik ágyához és fülükbe súgják a titokzatos ígéket: »Szent Ignác hív téged!« és így diákjaik könnyebben rászánják magukat a szerzetesi életre.

Nevetséges volna ilyen alakban elképzelni a hívó szót, de mégis azt mondjuk: Isten hív a papi szolgálatra. Ő felhasználhatja az egész teremtett világot arra, hogy tudunkra adja akaratát. Nem szükséges ehhez égi szózat, látványosság, vagy látomás. Ha valaki azt állítja, hogy ilyenben volt része, akkor azt csak mint rendkívüli megnyilvánulását könyvelhetjük el a kegyelemnek.

Hogyan is hív tehát Isten? Mondjuk úgy, hasonlaltal élve, ahogyan megtérésre inti a bűnöst. Például, valaki hallgatja a szentbeszédet, jó könyvet olvas, beszélget valakivel. és egyszerre csak benne nagy elhatározás érlelődik meg, belátja hibáját és jó útra tér... Szent Ignác betegágyon fekszik és olvassa a szentek életét. Ez volt részére a kegyelemnek az ideje. Életreszóló elhatározást hoz: megtér, pap lesz, szerzetet alapít.

Szent Ágoston hallja Ambrus püspök beszédét, olvassa a Szentírást és íme egyszerre csak érzi az isteni hit ébredését, erőt egy új élet megkezdéséhez. A kegyelem érintése ez, amelynél nem marad merev és nem áll meg. Életszentségig megy, pap és püspök lesz.

Más körülmények között is szólhat Isten. Felhasználhatja erre szüleinket, barátainkat, Egyházát, korunk égető problémáit, szenvedő testvéreket, azok mindmegannyi kiáltását... Nem fordíthatod el fejedet ezek elöl és mondod: Nem hallom Isten hangját. Látod-e a hiányt ahová állnod kellene? Nem mondhatod, én még nem látom a hivatás kézzelfogható jelét!

A kegyelem igenis tud dörömbölni a kapukon, mégis a szelíd belső, névtelen ösztön a papságra, egy bizonyos megmagyarázhatatlan nyugtalanság, egy pusztta vágy, amely a lélek mélyéből fakad, lehet szintén isteni hívó szó.

Ezt a kegyelmi hívást azért kell kihangsúlyozni, hogy megértsd, nem lehet papi pályára lépni pusztta számításból, anyagi érdekekből. Ez nem egy mesterség, amelyből üzletet lehet kötni, hiszen akkor a legnemesebb szándék és legszentebb dolgok kerülnek a vásárra. Ahhoz, hogy valaki pap legyen, nem maradhat el az az első motívum, hogy Istenért lesz pap, mert Őt akarja szolgálni embertársaiban. Ez lelkiismeretbeli felelősség.

Bármennyire kihangsúlyozzuk is a papi hivatás kegyelmi vonatkozását, a válasz rá mindig a mienk, akaratunk döntése. Ismét hasonlaltal élünk. A horgász leereszti a vízbe a csalétket és várja, hogy a hal rámenjen. Így a kegyelmi hívás is, az csak ösztönzés, alkalomadási terv, amely Istentől ered, a beleegyezés végül is akaratunkon múlik.

A püspök kötelessége, mielőtt fölszentel valakit, hogy kivizsgálja a jelöltek szabad elhatározását és azt, hogy milyen szándékból indulnak a papi pályára.

Ha valami kétely támadna ezen kérdés körül, jó, ha megbízható paphoz, vagy főpásztorhoz fordulsz vele.

Meglepő adatok

Csodálkozva állunk néhány eset előtt, amelyet nem tudunk mással, mint az isteni kegyelemmel magyarázni. Spanyolország egy kis hegyi falujában don Bruno ötvenes papi működését ünnepelte. Ez alkalomból harminc oltárt állítottak fel a templomban. Az aranymiséssel egyidőben harminc pap mutatta be a szentmiseáldozatot. Valamennyit ő segítette papi pályára. Ez még nem mind, mert valójában 80 papot és szerzetest vezetett az Isten szolgálatra. E falu 337 papot és 400 nővért, segítőtestvért, vagy barátot adott összesen.

Miért lettem pap?

Miért lettem pap – kérdése magábavéve már ok arra, hogy rossz színben tűnjön a hivatás. Arra gondolhatna valaki, hogy én választottam ki Krisztust, ahelyett, hogy Krisztus választott ki engem. Valóságban pedig nincsen semmi, amit én akarnék, hanem inkább: Ő akarta, hogy én valamit megtegyek. Ő akarta, hogy dolgozzam mint egy szerszám, mint ceruza, amellyel ír az ő keze. Ha elmondanám, miért lettem pap, akkor elfelejteném az Üdvözítő szavait: »Nem ti választottatok engem, hanem én választottalak titeket.«

A papság hivatás, felhívás, hang. Vitathatatlan, hogy én nem érdemlem meg ezt a hivatást. Isten nem mindig választja a legjobbat. Máskülönben úgy látszana, hogy kegyelmi ajándékai inkább emberi erőből erednek, mint Őtőle. Ezen értelemben az Isten szeretete vak. Ő mintha egyáltalán nem venné figyelembe méltatlanságunkat. Ezért én oly gyakran hagyatkozom az Ő legszentebb Édesanyjára, mint közvetítőre és közbenjáróra. (F. Sheen)

Igazi barátok

Ki tudná elmondani, hányszor indult már el hajó az európai partokról Amerika felé kivándorlókkal. Most két ír származású fiú ismerkedett meg a fedélzeten. A hosszú úton egészen testvérként összebarátkoztak. Elárulták egymásnak, hogy mindketten nagyon szeretnék papi pályára menni, de ehhez nem tudnak pénzt szerezni. Az iskoláztatás költséges és hosszú. Most az új világ felé haladva különös ötletük támadt. Kockát dobnak fel és az döntse el sorsukat; amíg egyikük tanul, a másikuk dolgozik és támogatja barátját az iskoláztatásban. A kocka Mc Dermot-nak kedvezett. A Quili nevű fiú pedig szorgalmasan dolgozott. Havi fizetésének egy részét mindig átadta. Sokat kellett takarékoskodni, de megérte. Mc Dermot újmiséjén ő volt az első, aki megáldozott és újmisést áldást kapott.

Paphiány a világban

A hivatalos adatok szerint 1969 év folyamán a földkerekségen összesen 5156 megyéspapost szenteltek, viszont a halálesetek és kilépések folytán 5014-gyel csökkent a papok száma. A növekedés tehát a világ népességének robbanásszerű növekedéséhez képest majdnem semmi.

1969. dec. 31-én a világon összesen 189.951 plébánia volt. Ebből 42.983-nak nem volt plébánosa. Az összes világi papok száma 267.969, a szerzetespapoké 145.469, összesen tehát 413.438. A világon élő papság 42,1 százaléka 55 éven felüli.

Az emberiség kétharmada, körülbelül kétmilliárd, pogány. Ha felsorakoztatnád őket egy vonalba és el akarnál előttük haladni, hét évig vonulhatnál szakadatlanul...

»Adjatok 100 papot és Uganda egy év alatt keresztény lesz.« Így panaszkodik egy afrikai néger püspök.

Két misszióspap 50 mérföld széles és 100 mérföld hosszú területen apostolkodik egy másik világrészben. 750 helység, körülbelül félmillió lélekkel van gondjaikra bízva.

Legtöbb pap van a legkulturáltabb államokban: Hollandia, Svájc, Nagy-Británia, Belgium, Kanada, Írországbán. Egy papra körülbelül 500 hívő jut. Az európai országok között Jugoszlávia a papok számát tekintve az utolsók között van. Átlagosan számítva, úgy mondják, egy pap legalább tízezer ember életét menti meg a lelki romlástól.

Régebbi adatok szerint, átlagosan véve naponta született 240.000 ember. Ebből csak 30.000 katolikus. Ha nem akarnánk többet, csak megmaradni ezen a szinten, akkor is naponta 42 új papra volna szükség. Ha azonban még a missziókon is akarnánk segíteni valamivel többet mint eddig, akkor naponta 60 újmisést kellene. Minden nap kellene alapítani 15 új plébániát, ugyanennyi templomot kellene építeni körülbelül kétezernyi hívő befogadó képességgel. Minden héten lehetne egy új püspökséget alapítani kétszázezer hívő részére. Pillanatnyilag elhelyezhetnénk százezer új papot.

Ugye a legkeresettebb a papi hivatás a földön?

Mindezen számok dacára, a keresztény nagy-családok sok papi hivatást adnak az Egyháznak. A kanadai Bertrand Pettier a »FEHÉR ATYÁK« rend tagja meg van győződve, hogy családja legtöbb missziózt adott a világnak. A tágabb családi körben 83 szerzetes nővér és 31 élő pap van...

Amikor Isten megállít egy pályán

Különös az ír származású Spellmann bíboros útja a papi hivatáshoz. Repülő bíborosnak is szokták őt nevezni.

Alig volt hat éves, már egyedül kereste meg kenyerét, mint újságárus, majd mechanikus lett. Tizenhatéves korában hulladék anyagból összeállított egy autót. Tizenhétéves korában autóbusszon sofőr. Tizennyolcéves korában már híres bokszoló. Ekkor azonban leállította valaki a különös útján. Egy szebb hivatást fedezett fel és elindult a papi pályán. Hihetetlenül vállalkozó szellemű és fiatal akaratában hatalmas erő rejlik. Mint fiatal pap kitűnő szervező volt. Külön hajóval római zarándok csoportot vezetett. Ekkor figyeltek föl rá és kinevezték püspökké, majd nem sokára bíborossá.

Ezután sem változott sokat. Ő megmaradt régi ügyeskező, gyakorlati embernek. Ha utazik valahová, akkor egyedül vezeti gépkocsiját, vagy a repülőgépet. Bizonyára ez a gyakorlati érzéke vezeti őt a lelkipásztorkodásban is.

Érdekes Gilroy bíboros (Sidney, Ausztrália) esete is.

Telegrafista volt az első világháborúban. A háborúban rájött, hogy milyen könnyen másvilágra juthat az ember... Készült a nagy napra. Visszatért Ausztráliába. Postatisztviselő lett. Mindinkább elkomolyodott. Hetente gyónt, naponta áldozott. Egy napon megkérdezte gyóntatója: »Nem gondolt még sohasem papi hivatásra?« »De igen, – válaszolta – csak amikor eszembe jutott, mindjárt elűztem magamtól a gondolatot, mert méltatlan és alkalmatlan vagyok e hivatásra.« A pap megmagyarázta neki: »Senki sem méltó erre, de Isten mégis hív embereket és kiválasztja őket e hivatásra. Az alkalmasságot meg lehet szerezni a szemináriumi években.«

Nem sok idő telt bele, a postatisztviselő szeminarista lett, pap, majd érsek és bíboros.

A szerzetesek

A világi papok az egyházmegye szolgálatában állnak és a püspök rendszerint önálló munkával bízta meg őket egy-egy plébánia hívőseregét adva át nekik.

Közösségben, kolostorban bizonyos szabályok és szokások szerint élő papokat és laikusokat szerzeteseknek nevezünk. Sokféle szerzetesi közösség van. Ezek mindegyikének jellegzetessége a három szerzetesi fogadalom: szegénység, vagyis a közös vagyon mellett a rendtagok semmit sem birtokolhatnak; tisztaság, azaz nem nőülhetnek; engedelmesség, amely arra kötelezi őket, hogy akaratukat följobbvalóiknak, a közérdeknek adják át.

Vannak szerzetesi közösségek, amelynek tagjai csak egyszerű fogadalmat tesznek, ezeket kongregációnak hívjuk, mások ünnepélyes fogadalom mellett élnek, ezeket szerzetes rendeknek nevezzük. Foglalkozásuk szerint lehetnek papi-szerzetesek, mert nagyobb részük pap, vagy laikus-szerzetesek, ha tagjaik javarészt hívekből tevődik össze. Lehetnek szemlélődő-szerzetesek, ha főfoglalkozásuk az ima és elmélkedés. Vannak tevékenyek, akik lelki-pásztorkodással, vagy egyéb munkával foglalkoznak és végül vannak vegyes életet élők, akik munkával és szemlélődéssel egybekapcsoltan töltik ki szerzetesi napirendjüket. A szerzetespapok nem csak lelkipásztori munkát végeznek, hanem gyakran tudományos kutató munkával is meg vannak bízva. A laikusok viszont különféle mesterségeket sajátítanak el, amelyek a szerzetesrend céljának jobban megfelelnek: asztalos, vasesztergályos, sofőr, szakács, szabó, kántor, kertész, traktorista stb.

Szerzetbe csak az léphet, aki hivatást érez. Szabadon kell választania, nem földi okokból, hanem a tökéletesség utáni vágyból. A végleges döntésig előbb próbaidőt kell kiállni. Így van noviciátus, ideiglenes professzió, vagy posztulátus, amely idő alatt (egy-két év) véglegesen elkötelezi magát a szerzetesi életre.

Ha valaki nem érez magában hivatást a szerzetesi életre, az ideiglenes fogadalom lejárta után elhagyhatja a szerzetet, mivel csak egy bizonyos időre kötelezte el magát. Egyébként csak súlyos okkal és fölmentéssel távozhat.

Hány féle szerzetesrend van? Szinte lehetetlen felsorolni. Rendszerint szent alapítójuk nevét viselik és annak életmódját követik, erényeit utánozzák. A modern kornak is vannak új szerzetesi közösségei, amelyekről keveset tudunk. Ezeknél a közösségi életmód újszerűen van összeállítva. Az egyénnek nagyobb önállóság van biztosítva. Vannak gyári munkások, hivatalnokok, akár szellemi, vagy fizikai munkások, akik házastársukkal együtt lépnek bizonyos közösségekbe, napi nyolc órát dolgoznak, majd azután otthon bizonyos lelkigyakorlatokat végeznek: szentmisén vesznek részt, szentírást olvasnak stb. Ezek a szabályukat maguk állítják össze, többször senkinek sincs erről tudomása. Ez olyan nagyvárosokban fordul inkább elő, ahol a vallásos embert az elsüllyedés veszélyezteti. Így közösen törekednek a tökéletesebb életmódra, egymást támogatják mindenféle ügyben és bajban. A szerzetesi életformák azért könnyebbek, mert közös erővel könnyebben elérik törekvéseiket. Bizonyos oldalról viszont nehezebb is az életük, mert a közösségbe olvad egyéni érdekük.

Loyolai szent Ignác és a jezsuitarend

1491-ben született egy baszk nemesi családban. Hét fiú és öt lánytestvére volt még. Udvari lovagnak adták. Kedvelte a zenét és fegyverforgatást. Lovagregényeket olvasott. Kapitány lett. Hadba vonult. Nem volt kéznél pap, egy bajtársának gyónt meg. Elkészült a halálra. Az ostromló tüzéség egy golyója réstörés közben lábát találta. A csont rosszul forrt össze. Újra eltörték a lábát, de ismét eltévesztették. Végül a kiálló csontot úgy reszelték le, e miatt a lába rövidebb lett és egész életén át sántított.

Az ágyban fekvés igen unalmas volt részére. Könyveket kért, de nem kapott mást, mint Szász Ludolfnak »Jézus élete« c. könyvét és egy »Szentek életét«. Ezeket többször is elolvasta, de nem eredménytelenül. Fogadalmat tett egy szentföldi zarándoklatra. Ezután magányba vonult. Amikor jobban lett, a Barcelonához közeli Montserrat hegyre ment, egy búcsújáró helyre, ahol háromnapi készüllet után élet-gyónást végzett. Öszvérét a kolostorra hagyta, lovagi ruháit egy koldusnak ajándékozta, fegyvereit a Mária kegykép mellé akasztotta, majd elindult lefelé. Manréza városkában megpihent. Itt kellett maradnia egy pestis járvány miatt. Feltűnt gyakori gyónásával és áldozásával. Itt szerezte első híveit. Ennivalóját úgy koldulta össze, habár kaphatott volna másképpen is. Csak egyszer evett és ivott naponta. Itt dolgozta ki és élte át a lelkigyakorlatait, amelyek olyan ismertek még ma is.

Elhagyva Manrézát Jeruzsálembé akart jutni. Irgalomból felvették egy hajóra. Igazi koldus módra lépett a Szentföldre. Alig odaért a hajó, az utasokat kifosztották, de őt megkímélték, mert semmije sem volt. Nagyon rövid volt az ottani tartózkodása, mindössze két hét, de ő mindent megnézett, Krisztus Urunk minden lábnyomát. Hithirdető terveiről azonban lemondott, látva az ottani helyzetet. Minden terve a zsákjában levő lelkigyakorlatos jegyzeteiben volt. Kíéhezeten, átfázva, megviselten, de sikerült hazajutnia.

Ideje volt már, hogy tanuljon. A papsághoz akart előkészülni, ezért beült a gyermekek közé az iskolába. Először meg kell tanulni latinul, azután teológiát hallgatni valamelyik egyetemen, ő mindezt vállalta. Néhányan csatlakoztak hozzá, akiknek lelkigyakorlatokat adott. Emiatt a spanyol inkvizíciós börtönben is volt. Gyalogszerrel ment Párizsba tanulni, ahol első rendtársaival megbarátkozott, sőt róluk gondoskodott. A rendet 1535-ben alapította meg hét társával a Montmartre földalatti kápolnában. Ígéretet tettek, hogy ha csak lehetséges, a Szentföldre mennek, ha nem sikerülne ez, akkor felkínálják szolgálatukat a pápának. Két év alatt befejezték tanulmányaikat, akik még nem voltak készen és úgy beszéltek meg, hogy Velencében találkoznak. Többhetes gyaloglás után Ignác szerencsétlenül ért Bolognába. Árokba esett, nyakig vizesen és sárosan, maláriás lázrohamok között didergett. Mégis idejében odaért Velencébe, ahol társai megjelentek. Egy évi veszteglés után, lemondtak a szentföldi útról az ottani háború miatt. Közben az utcán hirdették az igét, kórházakat látogattak... Majd Rómába utazva III. Pál pápának rendelkezésére bocsátották magukat. A pápa jóváhagyta a rendet, csak korlátolt számú tagokkal. Ekkor már valamennyien pappá szenteltették magukat. Ignácot választották meg generálisnak. A római szent Pál bazilikában tették le első ünnepélyes fogadalmukat 1541. ápr. 22-én. Tíz évi munka után összeállították a rend szabályait.

Ignác a felebaráti szeretet és irgalmasság cselekedeteit gyakorolta. Gyermekek és felnőttek hitoktatásával, a zsidók megtérítésével, bukott nők megmentésével foglalkozott. Több otthont és árvaházat emelt. Terjesztette a gyakori gyónást és áldozást. Óriási az, amit tett az egyházi újítás terén. Pápákat és királyokat békített össze, sokat fáradt a tridenti zsinat sikeréért. Lendületet adott a missziós munkának. Ő alapította meg a Collegium Germanicumot, amely később Germanicum-Hungaricum lett, és ahova a magyar diákok is járnak teológiai tanulmányra. Itt egészen újszerűen képezték ki a papokat.

1556. július 31-én távozott az élők sorából. A rendje 1931-ig 23 szentet adott az Egyháznak, 138 rendtagot avattak boldoggá, 900-an szenvedtek vértanú halált. Számptalan tudóst adott az Egyháznak és természettudománynak. Ma körülbelül 36.000 Jézus társasági rendtag van. A legelterjedtebb szerzetesrend a világon.

A rendbelépő tag előtt a következő előkészületi idő áll: két évi noviciátus, 1–2 évi humanisztikus tanulmány, 3 évi filozófia, mely után 2–3 évi nevelő munka következik valamely kollégiumban, majd 4 évi teológia. A rendes szerzetesi hármast fogadalm mellett még negyediket is tesznek: külön engedelmesség a pápának.

Assisi szent Ferenc és rendjei

1182-ben született Assisiben. Apja posztó kereskedő volt, anyja provánszi nő. Mikor megszületett, anyjára hasonlított és emiatt »Kis Franciának« (Francesco) nevezték el. Fiatalságát vidáman, gondtalanul töltötte el. Korának anyagiassága éppen olyasféle furcsaságot váltott ki belőle, mint korunkban fiataljaink tüntető, rongyos viselkedése. Csak a rongyok képesek méltóan lenézni az eltúlzott fényűzést. Apja kereskedőnek szánta, de ő menekült ettől és lovagi álmai voltak. Fogságba került. Súlyos betegségbe esett, majdnem belehalt. Valami látomásféle térítette vissza szülővárosába, amely egyszer álmában jelentkezett. Ezután felhagyott régi életmódjával, társaságával, a magányt kereste és templomokat, a koldusokat és leprásokat. Természetesen viselkedése úgy hatott a szüleire, mint a mai kócosoké, akik megszöknek hazuról és céltalanul kóráznak a város utcáin. Apja nagyon megharagudott rá és magából egészen kikelt. Ő azonban a jó Isten kócosa akart lenni. A szent Dámján templomot akarta megújítani. Ehhez gyűjtögette a pénzt s mivel még szükség volt, hazuról elvitt valami posztót, amelyet el akart adni. Apja nagyon megverte és egy sötét helyiségbe zárta. Amikor még így sem tért meg, elhurcolta a püspök elé. Ferenc ott a pénzt is, meg ruháját is odatette apja elé és kijelentette, hogy ezentúl egyedül Isten az atyja, akit szolgálni akar. Ezután megújította szent Dámján templomot, szent Péter és Porciunkula kápolnát.

Huszonhét éves volt, amikor a mise evangéliumát hallgatva, a szegénységet még mélyebben értette meg. Saruit, botját eldobta, durva ruhát vett föl, derékövét egy darabka kötéllel cserélte föl és hirdetni kezdte a bűnbánatot. Nem sokára követői is akadtak. Mikor tizenketten voltak, néhány egyszerű mondatból és szentírási idézetből szabályzatot állított össze. III. Ince pápa hagyta jóvá. Ezek voltak a »kisebb testvérek« (minoriták). Ahol csak megjelentek, a lelkiélet fellendült. Diakónussá szentelték, de a papságot bizonyos tiszteletből félt felvenni. A jó Isten rongyosa szerzetével egész mozgalmat indított el. Ezután megalapította a »kisebb testvérek« női ágát. Amikor már mintegy ötezer rendtagon kívül szinte fél Itália kívánta követni, megalapította Harmadrendjét a világi hívők részére. Sajnos a tömegesítés, mint mindig, most is fegyelemlazulást hozott. Ferenc lemondott a rend vezetéséről. Visszavonult erdők mélyére, meredek hegyek tetejére, remetéskedni. Nagyon szerette a természetet és beszélgetett vele Istenről. Egészen kifinomult költői lélek volt, aki prédikált a madaraknak, halaknak, elszórakozott a kis virágokkal. Itt élte az ő misztikus életét. A greccioi erdőben betlehemi jászol-jelenetet állított össze a Üdvözítő születésének ünnepére, hogy jobban szemléltesse a megtestesülés hitigazságát. Azóta terjedt el ez a karácsonyi szokás. Jósága, szeretete, mindenben felfedezte Isten jelenlétét.

Hosszú, kínos szenvedés után 1226. okt. 3-án hagyta el az élők sorát. Illés testvér, a rend akkori főnöke, hatalmas bazilikát emelt hamvai fölé. De minden templomnál maradandóbban biztosítja emlékét a nagy vallási, társadalmi és kulturális átalakulás, amely a középkor egyik legnagyobb korszakalkotó alakjává avatta őt. Rendtársai által még ma is lelkeket újít és érezteti hatását az egész világgal.

Rendje idővel több ágazatra szakadt. Így vannak szigorúbbak (obszervánsok), minoriták (konventuálisok) és kapucinusok. Lehet 25.000 minorita és 15.000 kapucinus a világon. Hétszáz évi fönállása alatt mindhárom rend rendíthetetlen támasza volt az Egyháznak az igehirdetésben, lelkipásztorkodásban, hithirdető munkában, a tudományos kutatásokban, a művészetek ápolásában, vagy liturgikus fejlődés terén nemcsak Európában, de a távoli világrészekben is.

Bosco szent János és a szaléziánusok

1815. aug. 15-én született egy észak-olaszországi kis faluban nagy szegénységben. Kétéves korában apja meghalt. Anyja egyedül küszködött a gyermekekért. Apja részéről, az előző házasságból, volt egy mostoha testvére Antonio, aki előtt nem állhatott meg. Szinte üldözésig fajult az irigysége az igen tehetséges Giovannival szemben. Félt, nehogy az kiemelkedjék az életsorsukból.

Jánoska korán munkába állt. Tehenet legeltetett egész napra kiszabott darabka kenyéren. Hét-nyolc éves korában összegyűjtötte a legeltető fiúkat, tanította imádkozni és hittanra őket, arra, amit édesanyjától éles elméjével gyorsan felfogott. Egyszer álmában látott egy csoport gyermeket, akiket durvaságukból kellett megszéledítenie. Ez az álma mindig kísérte és élethivatásává lett.

Kilencéves volt, amikor a szomszéd falu káplánja megismerte. Minden nap járt hozzá órákra. Milyen gúnyolódás járt ezért, mert kikíváncozott a szegény környezetből és több akart lenni testvéreitől, barátaitól. Anyja papnak szánta. Négy-öt évig tanulatott és legeltetett, egész sereg mesterségbe kezdett. Még kötéláncos is volt. Szolgált is... Magától vergődött fel a castelnuovoi gimnáziumig. De hihetetlenül jó emlékező tehetségével fényesen haladt a tanulásban. Kettesével ugrálta az osztályokat. Húsz éves korában papnövendék, négy év múlva pedig már újmiséssé lett. Ugyanebben az évben, 1840-ben, hozta össze a sors egy árva kőműves inassal, akinek lakást kerített. Aztán néhány társának is, aztán sok-sok ilyen lakás nélküli kóborlónak. Egész mozgalom lett ebből. Szalézi szent Ferencről nevezte el oratóriumát. Jó keresztényeket és állampolgárokat akar nevelni. Szervezete egyszerre csak ontani kezdi még az ő életében a fiatal szenteket. Kétségtelenül, az ő személyes hatása is közreműködött ebben. A kezéből kikerült papok számát, akik neki köszönhetik hivatásukat, egyesek szerint hatezerre tehetjük. Ezt az ő személyes kapcsolatával érte el, nem pedig rendjén keresztül.

Rendjét, amelyet Szalézi szent Ferencről szaléziánusoknak nevezett el, már életében tudós rendnek ismerték. Biblikusok, dogmatörténészek, etnológusok, vallástörténészek egész sora kerül ki belőlük. Minden siker ellenére, kezein keresztül szakadatlanul átfolyó százezer és millió lírát és frankot ellenére, ő megmarad rangtalanul, a mindig szegény Don Bosco. De ő, a szerény pap, az Egyházi Állam elfoglalása után, a legnehezebb kérdésekben közvetít Itália és a pápaság között.

Minden szabad idejét fiainak szenteli. Tanít, gyóntat, együtt imádkozik, velük játszik a mezőn; gyermek lett a gyermekek között s nem sokat törődik azzal, hogy áldozatos szeretete miatt bolondnak tartják. 1846-ban Torinóban otthont alapított fiúk részére. Rövid időn belül 700 fiú talált itt otthonra a biztos romlás előtt. A következő évben az Oratórium konviktussal bővült. 58 éves Édesanyja otthagya legidősebb fiát és eljött Torinoba főzni, varrni, mosni a szegény jó fiúkra. Ő pedig vizet hordott, segített főzni, tüzet gyújtott, koldult... Nappal a gyermekekkel volt, éjjel pedig írt. A kicsiny viskókból lassan hatalmas intézetek emelkedtek: templommal, műhellyel, latin iskolával stb. Iskolában, műhelyben, mindenütt ott van. Nem sokára a fölnevelt fiúk is segítségére voltak és munkatársaivá szegődtek. Nem lehetett itt már megállni, a szikra egészen tüzet fogott. A szaléziánusok ma már az egész világon elterjedve folytatják művét, a szegénysorsú és elhagyott fiúk nevelését. 1874-ben megalapítja a Segítő Szent Szűzről nevezett nővérek kongregációját a leányifjúság nevelésére. Azután a Szalézi Munkatársak Egyesületét szervezi meg és a Segítő Boldogasszony fiainak művét a késői hivatások ápolására.

Élete vége felé már 60 szalézi intézet működött közel ezer taggal és 130 ezer tanítvánnyal. Ma már több mint 21 ezer tagja van a szerzetnek. 1888. jan. 31-én halt meg. Temetésén százezren voltak.

Találkozás Istennel a Karthuziában

Harangszó ébresztett fel, nem olyan közönséges mindennapi, hanem egy érces, szívbemarkoló, ritmusos, tisztacsengésű harang szólítgatása: »Keljetek fel jó barátok. A környéken mindenki pihen. Hadd zúgjon az alvó falvak nyugalma felett zsoldárokok. A tolvaj most készül éppen útjára, a részeg most kerül haza. Virrasztanak a kórházak betegei, az emberiség szenvedői és velük ápolóik... a többiek mind alszanak. Ti, a jó Isten dalnokai virrasztotok csak. Imádkozzatok és örködjétek a bűnözö emberiség felett...«

Amíg öltözködtem, figyeltem a különös monológot. El is hallgatott közben és a csend tökéletes hangsúlyt tett az éjjeli felkelőre. Negyedóra múlva ismét megszólalt sürgetőleg. Első kondulásra indultam. Kilépve a folyósóra, csoszogások, köhintések, egy-egy felvillanó fény jelezte, hogy elindult az imádkozók menete. A kísérteties homályban, a beszüröngözö holdvilágnál a fehér csuhájuk félelmetes, ök már megszokták ezt és behunyt szemmel is eltájéköződnak a templomig. Villany sehol sem ég, csak a templomban, ott is csak egy és halványan. A főoltár felé mélyen meghajoltam, utánozva az előttem csoszogó öreg barátot. Azután átvettem tőle a harangkötelet és én is húztam addig, amíg másik nem érkezett utánam. Mintha villanyáram keringett volna bennem: a talpamtól egészen föl magasig a harangnyelvéig s onnét vissza a szívemig. Elfoglaltam helyemet a padsorban éppolyan ritmusosan, ahogyan a többiek. A meghajlás, a lépés, a kötélhúzás, a kötélt átadás, a padhoz vonulás, csupa ütemre megy. Mintha egyetlen szív dobbanna a harangban is, meg a jelenlevőkben is. Ahogyan hullámzik a harangszó zúgása, úgy zsongnak az emberi érzelmek és fokozódik a lelkesedés bennem. A lelkesedés mintha onnét fölülről ömlene és terjedne...

A magányban mindig öröm a találkozás. Az arcok sugároznak. Az ember nem tudja magába fojtani az együttlét boldogságát. Márpedig ez itt mind külön-külön éli magányát éveken keresztül, teljesen szótlannul, mintha csak megnémultak volna.

Következik az utolsó barát, bizonyára a legtávolabb lakó. Mélyen meghajol ő is, még egyet-kettőt húz a harangon. A prior koppant a padon, erre ő leállítja a harangot. Megakasztja a kötelet a pad végénél. A harang mint afféle megzabolázott paripa rángatja a kantárszárát és egy ideig még toporzékol, azután elcsitul, meghunyászkodik. A barát a helyére megy. Csendben várakozunk. Csak az örökmécs lobog feltűnően, a barát szíve meg előre remeg az Istenélmény közelgö nagy perceire.

A prior ismét koppant. Eloltják az utolsó lámpát is. Koromsötét zuhan ránk. Mindenki arcra borul semmiségének tudatában a Fölséges, Hatalmas Úr előtt. Feszült pillanatok következnek. Mintha megszűntek volna a jelenlevők létezni az Örökkévaló előtt. A mécs csodálkozva pipiskedik, kukucskál, nyújtogatja nyakát, nem látna-e valakit...

Egyszerre csak zokogásig megrázza lelkemet az előimádkozó mélyen vontatott hangja: »Deus in adiutorium meum intende – Istenem jöjj segítségemre!« Ugyanolyan szótagolva, lassan, mintha a földről az égbe akarna valaki kiáltani, vagy ebből a percből évmilliókon át az örökkévalóságba akarna sóhajtani, feltör mindannyiánk szívéből az örök vágy: »Domine, ad adiuvandum me festina«. – Uram, siess támogatásomra!«

Most egyszerre mintha onnét jelentkezne valaki arról a túlsó partról és fénybeborítana, az érzelmek szárnyain megragadna és magával hurcolna... Sem idő, sem tér korlátai nem léteznek többé. Éteren és légen át röpül a hang és lelkesedés: »Dicsőség az Atyának és Fiúnak és Szentlélek Istennek...«

Felgyűjtják a lámpákat, előkerülnek a mázsás könyvek és végnélkül sorakoznak a zsoldárokok. Hárman énekelnek egy könyvből. Minden befejező Glória túlvilágbatörö jajszó, éppolyan elvontatott, mint a kezdö esdeklés.

Lenyűgözve állók a padban. Akaratom, szívem, értelmem és egész valóm mintha ezer apró láthatatlan fonállal fűződnék a messzi végtelen felé. Annyi évi vágyakozás után, a

Rejtőző, Titokzatos Isten, most mintha közvetlenül jelentkezett volna. Először értettem meg most sajtóságon, újszerűen mit jelent imádkozni.

A zsoltaozás felváltva megy. Hol egyik oldal, hol másik mondja. Váltásra megy az ülés is. A székek felnyithatók és lecsukhatók. Akik állva mondják, felnyitják a támlát, és az ún. »misericordia«, azaz kegyelem deszkájára támaszkodnak egy kissé. Ez kevés kényelmet nyújt az éjszakai nehéz munkához. A padok pontos méretre készültek. Művészi értékük mellett igen gyakorlatiasak. A könyök megtámaszkodhat, a kéz a mellen összekulcsolódhat. A tüdő ilyen helyzetben jól kitágul, a levegő szabadabban nyer utat a légzéshez, így az ének szebb és könnyebb. A templom akusztikája kitűnő, talán ez is segít abban, hogy az ember legyőzze az idő és tér korlátait.

A dallam nehéz és fárasztó. A szavak pontos kiejtése nagy figyelmet igényel. A verssorok végnélküli szövegetése közben a szempillák ólomként nehezülnek el. Egy pillanatnyi elmélázás, egyetlen zavart álmos érzés és máris eltéveszthető a dallam, vagy a kiejtés. A »bűnös« a sor végén alázatosan letérdel és megcsókolja bűnbánólag a padot.

Fél kettőig is eltart a zsolozsmázás. A segítő-testvérek már a Matutinum végén kimentek. A Laudest befejezve fáradtan hurcolták magukat a megtört imaemberek, de még mielőtt ágyba bújhattak volna, a szobában elmondták a megfelelő Mária zsolozsma horáját, amely azonban már nem hosszú.

Igen, egészen bele lehet fáradni az éjjeli találkozásba. Szép volt, de nehéz is. Egy egész életen át kell itt kitartani.

Reggel volt egy szempillantásra. Az ágyból kiugorva ismét jelentkezett az éjjeli élményhangulat. Még mindig nem tudtam elszakadni a tegnaptól. Isten-mámorban úsztam.

A missziók

A latin »missio« kifejezés küldetést jelent. Misszionárius pedig az a személy, akit hithirdetési megbízatással küldenek nemkeresztény, vagy félkeresztény környezetbe.

Jézus apostolai voltak az első küldöttek, akik a szélrózsa minden irányába elvitték az evangéliumi örömhírt. Ma már alig nevezhető meg ország, ahol ne volna kereszténység.

A missziós küldetés két irányú:

1. vinni az evangéliumi hitet,
2. vinni az evangéliumi szeretetet.

Az első feladat inkább tanításból áll, míg a második gyakorlati élet megnyilvánulásból, szeretet-akciókból. Az evangéliumot nem csak hirdetni kell, hanem élni is. Az emberiség tanítása többfelé lehetetlen a százalmas szegénység, nyomorúság és éhség miatt. Ilyen esetekben a szeretet készíti elő az evangélizálás útját.

Mint a szerzetesrendeknél, a misszionárius is lehet pap vagy laikus. A pap rendszerint kimeríti energiáit a lelkipásztorkodásban szűkebb értelemben: szentmiseáldozat bemutatásában, a szentségek kiszolgáltatásában. . . Szükség van mellé segítőkezű laikusokra, akik azt a munkát végzik el, amelyre neki nem marad ideje. Ilyen például: a gyermekek és felnőttek hitoktatása, betegek gondozása és ápolása, szeretetakciók szervezése, templom, imaház építése, gondozása, háztartás vezetése stb.

Sok szakemberre van ott szükség: tanítóra, mérnökre, orvosra, ápolóra, sofőrre, mechanikusra, építészre, munkásra. Számptalan esetben fordult már elő, hogy a misszionáriusok megjelenése hozta meg az országban az első lépést a kultúrához. Ők építik az első templomokat, iskolákat, kórházakat, otthonokat... Ők állítják össze az ábécét, nyomtatják az első könyveket, alapítják az első iskolákat.

Az egyházi iskolák világszerte ismertek. Ezekről itt teljes képet nem kaphatunk, de méginkább lehetetlen beletekinteni abba, hogy mekkora hiány mutatkozik mindenfelé az

előadókban. Megemlítjük, hogy 1971-ben 93.000 katolikus elemi iskola volt 21 millió tanulóval. Összesen 28.000 alsó és felső középiskola volt valami 8,700.000 tanulóval.

Valamennyi misszionárius leveléből, felhívásából, üzenetéből ez a vészkiáltás hangzik: küldjétek utánpótlást, új szakembereket, anyagi segítséget, mert tehetetlenek vagyunk.

A missziós munkában különösen kitűnnek egyes szerzetesrendek. Vannak olyanok, amelyek nemcsak papokat, de segítőtestvéreket és szakembereket is tudnak biztosítani. Egyes nyugati országok mozgalmakat indítottak a missziók megsegítésére. Tömegesen jelentkeznek önkéntesek, akik hajlandók egy, vagy két évi szolgálatot teljesíteni a missziókban. Így az utóbbi években fellendült a munka. Ezzel egyidőben azonban feltárultak a szükségek is. A hithirdetés nem egy politikai irányzat, hanem a közösségi, a legegységesebb emberiség elismerése, amelynek nem csak hitet kell adni, hanem kenyeret is. Sokfelé, ha nincs misszióspap, a világ nem is értesülne arról, hányan éheznek és szenvednek, vagy halnak meg a nyomorúságban. Általuk tud a mai ember beletekinteni ebbe a fájó kérdésbe. A világon 40 millió ember hal meg évenként a gyenge táplálkozás miatt. A lelki értékek keresése közben tárulnak fel az emberi test legnélkülözhetetlenebb szükségai.

Most döbbenünk csak rá, mekkora a felelősségünk az emberiség nagy családjával szemben. Mit lehetne tenni az evangélizálás és az emberiség megsegítésének nagy munkálatában, ha jól megszerveznénk a missziókat!

Kovács István: Hivatás

Fehér ruhában tüzet prófétálni,
Dörgéssel megrázni a korhadt talajt
S rettentő titkok közt magasra szállni,
Nyilatkoztasd ki, Uram, tudok-e majd?

Kemény két karjával ölel a kereszt
S a szívem riadtan, kínosan dobban:
Mi lesz, ha majd soha, soha nem ereszt?
Tudlak-e majd szeretni jobban?

Rám zuhannak véres, vad látomások.
Gyötrő terhüket lázasan cipelem,
Hogy kiütnek mint vonagló vonások
Jövöm talapzatán: kínzott szívemen.

Rohanok feléd csillagos éteren,
Én élni akarok Benned, Általad!
Hiszem a csodát, mely Nálad megterem
És hallom is szent szavad: »Megáldalak!«

Ég sátorán reszket a hajnal-csillag.
Magamba roskadok már békélt jajban.
Sziromhús-szobácskám most csupa illat
És érzem: Isten keze borzong rajtam.

Ludas Sándor: Tilinkó

A lélekpuszták oly nagyok...
Hitharsonákkal kellene felverni
és én csak tilinkó vagyok.

Hangom gyenge: visszhangot nem hagyok
mint kiáltó kürtök,
én csak kis tilinkó vagyok.

Uram, ha egyszer összeesek holtan,
a számadáson ne sokat kérj tőlem,
én csak kis tilinkó voltam.

Nem árultak cifra boltban,
kopott zsellérek faragtak maguknak,
az ő nótafájuk voltam.

Bűnre őket se hangoltam,
fakó lelkük gyertyánból
lelkedzett vigasza voltam.

Fáradt szívükre ráhajoltam,
szebb életről nekik daloltam:
egyszerű falusi pap voltam.

VI. Pál imája papi hivatásokért

Jézus, isteni Pásztor, te meghívtad az apostolokat és emberhalászokká tetted őket. Hívj ma is fiatalokat követésedre és szolgálatodba. Hiszen azért élsz, hogy mindig itt légy velünk. Áldozatod azért lesz jelenlevővé oltárainkon, mert minden embernek részesülnie kell a megváltásban.

Engedd, hogy mindazok, akiket hívtál, felismerjék és magukévá tegyék akaratodat. Nyisd meg tekintetüket az egész világra, annyi ember néma kérésére, akik az igazság világosságára és az igazi szeretet melegére vágyakoznak. Engedd, hogy hivatásukhoz híven közreműködjenek titokzatos tested építésében és így folytassák küldetésedet. Tedd őket a föld sójává és világ világosságává.

Add Uram, hogy sok asszony és leány is épp ilyen határozottan kövesse szereteted hívását. Ébreszd fel szívükben azt a vágyat, hogy teljesen az evangélium szelleme szerint éljenek és önzetlenül odaadják magukat az Egyház szolgálatára. Add, hogy készségesen álljanak rendelkezésére mindazoknak, akiknek szükségük van segítő kezükre és irgalmas szeretetükre. Amen.

Utószó

Elolvasva a sorokat, talán azt mondja valaki: Nem lehet mindenki világraszóló apostol, hiszen jóval több azoknak a száma, akik csendben, névtelenül tűnnek el az életből.

Igen, jól tudjuk, hogy a kicsinyek többen vannak, mint a nagyhírűek. Ezeket mind csatoljuk ide, mert csak így lesz teljes képünk a papságról. Célunk volt az egyházi mozgalmas életből kiragadni néhány példát, hogy akik csak helyi jellegű képet hordoznak róla a lelkükben, észrevegyék, hogy az evangéliumi MUSTÁRFA ma is növekedik. Azonkívül a nagyok vonzanak.

Fel akarjuk hívni az olvasó figyelmét arra a szellemi erőre is, amely papságunkon kívül az egész emberiségben lobog. Orvosok, politikusok, közigazdászok, mérnökök, kutatók, értelmiségbeliek éppenúgy, mint egyszerű dolgozók, szülők vagy magányosok, idősök vagy fiatalok, ezer és ezer példával igazolják naponta, hogy a szűkebb családi körön kívül is tudnak az emberiség nagycsaládjáért jót tenni, életet feláldozni.

Azt is hiányolhatná valaki, hogy meg sem említettük a női világot, márpedig ők sem maradnak le a hősiességben és nagylelkűségben. Igen, mert itt csak papi hivatásokkal foglalkoztunk. Reméljük valakinek jut majd ideje arra, hogy a női hivatásokról is adjon ki egy hasonló könyvecskét.

Hisszük, hogy lesz aki megérzi a sorok célzását és úgy tekinti azokat, mint egyenes felhívást Krisztus részéről. Bizonyára lesznek, akik meghalják Egyházunk panaszszavát és embertársaink jajkiáltását. Meggyőződésünk, hogy vannak még fiatalok, akik az emberiség szolgálatába állnak és követik a nagylelkű apostolokat.